

Ն Ո Ր Ա Գ Ո Յ Ն

ՀԱՅՈՑ ԵՒ ՌՈՒՍԱՑ ԱՅՐԻԵՆԱԿԱՆ

Տ Ե Տ Ր Ա Կ .

՚ի Հայրապետուհի Սթյ Գահին Էջմիածնի Տ՞ն
Տ՞ն ԵՓրեմԱՅ Սրբազնասուրբ Կաթողիկոսի
ամենայն Հայոց :

Ե՛ւ յԱռաջնորդութեան Հայոցն Ռուսաստանու քն
Յօհաննու Առաքելաշահնի Արք Եպիսկոպոսի :

Արարեալ յառուին Հայհանէկոյ Դանհանց :

Աշխատասիրութեամբ Յովնէփ Ս. Յօհաննիսեանի :

Բարձրագոյն Հրամանաւ հաստատեալ Տպարանի
Յովսէփայ Ս. Յօհաննիսեանի ,
որ ՚ի Գահոյանիստն

Ս Ա Ն Կ Տ Պ Ե Տ Ր Ի Ռ Ի Ր Գ :

Յամբ Տէառն 1814 :

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԿԱՆՈՒՄԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

Մ Մ Գ Յ Գ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԿԱՆՈՒՄԱՆ ԿՈՄԻՏԵ
ԿՈՄԻՏԵ

Հրամանաւ կառավարչացն բարեկարգուից:

Հրամանաւ կառավարչացն բարեկարգուից:

Հրամանաւ կառավարչացն բարեկարգուից:

Հրամանաւ կառավարչացն բարեկարգուից:

Հրամանաւ կառավարչացն բարեկարգուից:
Հրամանաւ կառավարչացն բարեկարգուից:
Հրամանաւ կառավարչացն բարեկարգուից:

Հրամանաւ կառավարչացն բարեկարգուից:

Հրամանաւ կառավարչացն բարեկարգուից:

судитъ Александра Невтроева
Н О В Ъ Й Ш И Й

АРМЯНСКІЙ и РОССІЙСКІЙ

Б У К В А Р Ъ

Д Л Я

обученія юношества чтенію,

сочиненный

А. І. Іоаннесовымъ.

САНКТПЕТЕРБУРГЪ.

Въ типографіи І. Іоаннесова,

1814.

Печатать позволяется:

С. П. Б. Июля 16 дня 1813 года.

*Цензоръ Ст. Сов. и Кавалеръ
Ив. Тилковской.*

Ա	ա	ա	Аиць	А	а	а	А	Ա
Բ	բ	բ	Пень	Б	б	б	Бе	ԲԷ
Գ	գ	գ	Кимь	Г	г	г	Ге	ԳԷ
Դ	դ	դ	Та	Д	д	д	Де	ԴԷ
Ե	ե	ե	Ечь	Е	е	е	Е	Ե
Զ	զ	զ	За	З	з	з	Зе	ԶԷ
Է	է	է	Э	Э	э	э	Э	Է
Ը	ը	ը	Ешь					
Թ	թ	թ	То	Т	т	т	Те	ԹԷ
Ժ	ժ	ժ	Же	Ж	ж	ж	Же	ԺԷ
Ի	ի	ի	Ини	И	и	и	И	Ի
Լ	լ	լ	Лиунь	Л	л	л	Эль	ԼԷ
Խ	խ	խ	Хе	Х	х	х	Ха	ԽԷ
Ծ	ծ	ծ	Ца	Ц	ц	ц	Ци	ԾԷ
Կ	կ	կ	Кень	К	к	к	Ка	ԿԷ
Հ	հ	հ	Хо					
Չ	չ	չ	Ца	Ц	ц	ц	Ци	ՉԷ
Ղ	ղ	ղ	Гапъ	Г	г	г	Ге	ՂԷ
Ճ	ճ	ճ	Че	Ч	ч	ч	Че	ՃԷ
Մ	մ	մ	Мень	М	м	м	Эмь	ՄԷ
Յ	յ	յ	Хій					

բա	բե	բէ	բը	բի	բո	բօ
դա	դե	դէ	դը	դի	դո	դօ
դա	դե	դէ	դը	դի	դո	դօ
զա	զե	զէ	զը	զի	զո	զօ
թա	թե	թէ	թը	թի	թո	թօ
ժա	ժե	ժէ	ժը	ժի	ժո	ժօ
լա	լե	լէ	լը	լի	լո	լօ
խա	խե	խէ	խը	խի	խո	խօ
ծա	ծե	ծէ	ծը	ծի	ծո	ծօ
կա	կե	կէ	կը	կի	կո	կօ
հա	հե	հէ	հը	հի	հո	հօ
ճա	ճե	ճէ	ճը	ճի	ճո	ճօ
չա	չե	չէ	չը	չի	չո	չօ
ձա	ձե	ձէ	ձը	ձի	ձո	ձօ
ղա	ղե	ղէ	ղը	ղի	ղո	ղօ
ճա	ճե	ճէ	ճը	ճի	ճո	ճօ
մա	մե	մէ	մը	մի	մո	մօ
յա	յե	յէ	յը	յի	յո	յօ
հա	հե	հէ	հը	հի	հո	հօ
չա	չե	չէ	չը	չի	չո	չօ
չա	չե	չէ	չը	չի	չո	չօ
պա	պե	պէ	պը	պի	պո	պօ
քա	քե	քէ	քը	քի	քո	քօ
ղա	ղե	ղէ	ղը	ղի	ղո	ղօ
Ջա	Ջե	Ջէ	Ջը	Ջի	Ջո	Ջօ
Ռա	Ռե	Ռէ	Ռը	Ռի	Ռո	Ռօ
Սա	Սե	Սէ	Սը	Սի	Սո	Սօ
Վա	Վե	Վէ	Վը	Վի	Վո	Վօ
Մա	Մե	Մէ	Մը	Մի	Մո	Մօ
Րա	Րե	Րէ	Րը	Րի	Րո	Րօ
Գա	Գե	Գէ	Գը	Գի	Գո	Գօ
Շա	Շե	Շէ	Շը	Շի	Շո	Շօ
Փա	Փե	Փէ	Փը	Փի	Փո	Փօ

рш	рѣ								
ѣш	ѣѣ								

Ба	бе	би	бі	бо	бу	бы	бѣ	бю	бя
Ва	ве	ви	ві	во	ву	вы	вѣ		вя
Га	ге	ги	гі	го	гу		гѣ		
Да	де	ди	ді	до	ду	ды	дѣ	дю	дя
Жа	же	жи	жі	жо	жу		жѣ		
За	зе	зи	зі	зо	зу	зы	зѣ	зю	зя
Ка	ке	ки	кі	ко	ку		кѣ		
Ла	ле	ли	лі	ло	лу	лы	лѣ	лю	ля
Ма	ме	ми	мі	мо	му	мы	мѣ	мю	мя
На	не	ни	ні	но	ну	ны	нѣ	ню	ня
Па	пе	пи	пі	по	пу	пы	пѣ		пя
Ра	ре	ри	рі	ро	ру	ры	рѣ	рю	ря
Са	се	си	сі	со	су	сы	сѣ	сю	ся
Та	те	ти	ті	то	ту	ты	тѣ	тю	тя
Фа	фе	фи	фі	фо	фу	фы	фѣ		
Ха	хе	хи	хі	хо	ху		хѣ		
Ца	це	ци	ці	цо	цу	цы	цѣ		
Ча	че	чи	чі	чо	чу		чѣ		
Ша	ше	ши	ші	шо	шу		шѣ		
Ща	ще	щи	щі	що	щу		щѣ		
Ѡа	ѡе	ѡи		ѡо					

աք	եք	էք	ըք	իք	ոք	օք
աֆ	եֆ	էֆ	ըֆ	իֆ	ոֆ	օֆ

Ա	Գ	Ե	Է	Ժ	Լ
ազը	գահ	եզն	էզք	ժահ	լակ
ախա	գած	եզը	էհ	ժահը	լայն
ակն	գամ	ելք	էնն	ժամ	լար
անկ	գեղ	եկք	էշք	ժան	լայ
ամք	գետ	եղն	էջք	ժայռ	լաւ
այդ	գէճ	ենթ	էր	ժանդ	լիճ
անդ	գիծ	երբ	էրն	ժանտ	լերբ
աչք	գին	երդ	Լ	ժիբ	լող
աստ	գոդ	երդ	ընդ	ժողխ	լոր
արջ	գոմ	երբ	ըստ	ժայժ	լուծ

Ի	Դ	Ջ	Թ	Ի	Խ
բադ	դատ	զատ	թադ	իրբ	խադ
բակ	դան	զարդ	թամթ	իծէ	խաժ
բահ	դեղ	զարմ	թադ	իդճ	խակ
բան	դեր	զեղջ	թան	իմն	խադ
բեմ	դէզ	զերծ	թայ	ինծ	խաչ
բեր	դէմ	զէն	թաճ	ինչ	խող
բեճ	դէս	զոհ	թեճ	խակ	խող
բիբ	դիբ	զոյդ	թեդ	իբք	խոր
բով	դոխ	զօդ	թիզ	իւղ	խոց
բօթ	դոլ	զօր	թոք	իւր	խով

Ծ	Շ	Չ	Մ	Ն	Ո
ծափ	Շայ	չատ	մազ	նախ	ողբ
ծառ	Շայց	չեակ	մահ	նաճ	ողջ
ծափի	Շաճ	չեկ	մաղ	նեղ	ոսպն
ծէծ	Շեղ	չեն	մաճ	նետ	ոստ
ծեր	Շէգ	չիտր	մամ	ներ	րան
ծիծ	Շոգ	չորդ	մեծ	նիդ	որբ
ծին	Շող	չովա	մեր	նաճ	որթ
ծիր	Շոտ	չլեն	միս	նոյ	որս
ծով	Շոր	չորկ	միտ	նոր	ոպ
ծով	Շուր	չուղ	մով	նու	ուղո
ծոց	Շօտ	չօղ	մուկ	նուշ	ուռ

Կ	Չ	Պ	Յ	Ը	Չ
կաղ	ճադ	ճահ	յադ	չահ	չայ
կապ	ճախ	ճաղ	յախ	չաղ	չադ
կար	ճայն	ճայ	յարդ	չախ	չար
կաճ	ճեղ	ճանճ	յարկ	չատ	չափ
կիթ	ճեր	ճաշ	յետ	չար	չե
կին	ճէթ	ճառ	յիս	չէկ	չէբ
կիր	ճիգ	ճեմ	յոյթ	չէն	չիղջ
կոկ	ճիր	ճիւ	յոյս	չող	չիք
կող	ճող	ճոխ	յորդ	չօր	չօր
կով	ճոր	ճոն	յօդ	չօթ	չու
կոր	ճու	ճօշ	յօն	չօշ	չում

Պ	Ռ	Ղ	Ր	Ի	Ք
պահ	ռայր	վազ	րազ	լիւթ	քազ
պաղ	ռահ	վաղ	րախ	լիւծ	քաջ
պան	ռամ	վան	րակ	լինն	քատ
պաս	ռատ	վառ	րաճ	լիւս	քար
պար	ռեմ	վատ	րամ	լիւք	քիլ
պետ	ռետ	վեդ	րեն	լիւր	քու
պերձ	ռիշտ	վէհ	րետ	Փ	քոս
պինտ	ռոճ	վեր	րէ	փակ	քոր
պիրկ	ռումր	վէմ	րոտ	փաղ	քոն
պէտք	ռու	վէպ	րուպ	փայլ	քօղ
պարտ	ռուփ	վէս	րոք	փայտ	քօձ

Ջ	Ս	Տ	Յ	Օ
ջախ	սադ	տալ	ցախ	փառ
ջահ	սան	տաղ	ցած	փառք
ջանի	տար	տաղ	ցամ	փաստ
ջայլ	սեր	տառ	ցան	փեղկ
ջան	սերկ	տաք	ցանկ	փիղ
ջեր	սերտ	տէդ	ցաճ	փոխ
ջերմ	սէդ	տէր	ցեղ	փոկ
ջիլ	սէր	տիպ	ցեց	փոս
ջինջ	սփս	տիճ	ցին	փոր
ջոկ	տով	տող	ցիռ	փորձ
ջուր	տօս	տօն	ցօղ	փուշ

Азь	адъ	охъ	ихъ	ежъ	умъ	югъ
изъ	имъ	яль	икъ	ахъ	еспъ	овъ
онъ	япъ	ямъ	есмъ	инъ	ѣмъ	усъ
ужъ	язъ	иль	яхъ	ель	яръ	узъ
юнъ	ядъ	объ	опъ	осъ	еръ	яръ

Бой	гой	дой	вай	дай	гай	лай
жей	зай	кой	лой	най	мой	ный
мый	цей	пый	шій	чій	цай	хій
сый	рѣй	рой	луй	пой	шай	вый
дый	мей	пой	рай	дѣй	чай	гій

Бла	шма	мно	гдѣ	здѣ	внѣ	рцы
кси	пси	дно	жню	зло	кпо	чпо
лгу	нра	прю	фра	шле	зря	хва
при	гри	мра	чпу	кю	бро	вра
дру	сла	бри	вла	хра	спа	про

Спра	здра	стро	спво	скве
скре	скро	спри	спрю	спря
спре	скры	смра	скво	склю
скру	спру	спрѣ	сква	спву

ար բայ	Аббать	Благъ	բարի
ար Կար	Авгарь	жель	դաւադան
ար ցան	клещи	миръ	խաղաղէի
ար դէ	Адде	одрь	մահիչ
ար Իր	благородный	ракъ	խաչափառ
ար մար	глуный	при	երեք
ар рина	убогий	умь	խելք
ան դամ	полюко	царь	Թագաւոր
ան դամ	чдень	шерсть	գեղմն
ան դէն	понь же	храбрость	քաջութի
ան ձև	безобразный	проспакъ	դուհիկ
ան նա	анна	погребь	ամբար
ան մառ	лесь	покровь	հովանի
ми ար	колчань	порокъ	արատ ևս շեմք
ар ծաթ	сере-бро	люблю	սիրել
ар սին	журавль	весна	գարուն
ар ար	слезы	дабы	քանզի
ар վի	солнце	прозвань	անունեալ
ар քայ	царь	сребро	արծաթ
и ւաղ	песокъ	вохра	դեղնագոյն հող
и ւար	добыча	Анна	աննա
и ւել	вѣникъ	манна	մանանա
ար սէ	подносъ	припча	ստակ
и րор	соха	юнчий	մանկական
и ւաղ	увы!	жершва	զոհ
и ւարտ	конецъ	купно	ի միասին
и ւիչք	пошь	людскій	մարդկային

բա րէլ	Вавель	врагъ	Թշամի
բա զին	жершвенникъ	злоспъ	չարուի
բա զէ	яспребъ	моспъ	կամուրջ
բա ժակ	чаша	огнь	Հուր
բա ժին	часпъ	рой	երամ
բա զարջ	опреснокъ	проспъ	ձեռայ վայտ
բա նակ	лагерь	мершвъ	մեռեայ
բա սիր	выговоръ	цвѣспъ	ճաղիկ
բար բառ	слово	шлемъ	գլխանոց
բա բուր	клевета	бодроспъ	լուծարԹ
բա յուստ	издали	спавлю	զներ
բե դեկ	разщелина	подлецъ	փյուռ
բե Թէլ	бедезь	земля	երկիր
բե Հեզ	висонъ	весло	Թի
բե բան	ропъ	поплю	վաւել
բո լոր	вѣсь	проспри	տարածել
բո կիկ	босый	наглый	յանդուզն
բո զրբ	вопль	супругъ	լուծ
բո սոր	почило	докладъ	ճանուցանել
բո տոտ	клысша	Сарра	Սարրա
բոր բոր	воспаленіе	олшаръ	սեզան
բա զու	многий	брашно	Հարսանիք
բաղ սան	нарукавникъ	вершу	վճուել
բա զուկ	мышца	служба	ճառայուի
բա խել	шолкашь	правда	արդարեւ
բա կուզ	свая	шелчий	Հորդկական

գեղմն вол-на
լաւաղոյն луч-шій
ցանցառ рѣдкій
Տամբերել шер-пѣшь
Տաւաար глад-кій

Չմեռն Зи-ма
ծով мо-ре
Տաւառ въ ра
կրեմ носиль
խթան ши-ло
Տնձեմ ко-силь
որդեակ ча-до
ձուկն ры-ба
առաւել па-че
մրրիկ бу-ря
Ժամանակ вре-мя
գինի ви-но

Աբրահամ Авра-амъ
Նոյ Ной
Իսահակ Іса-акъ
Աբիա Ави-а
Ամրակում Аввакумъ
Յոնան Іонъ
Սիոն Сі-онъ
Ողիայ Озіа

Տուրբ Да-я-ніе
առաւիպուկի разспо-яніе
вечерня-я ընթրիք

серд-це սիրտ
վեր-ный Տաւաարիմ
вер-чу պոռտել
скор-блю վերաւորել
горній վերնային

па-ра, чепа զոյգ
си-ла զորուի
зо-ву կոչել
вле-ку քարչել
са-мый յոյժ
про-шу խնդրել
во-да ջուր
дре-во փայտ
ко-жа մորթ
ни-ва արտ
ло-за որթ
сѣ-мя սերմն

Мо-авъ Մովաբ
Исра-иль Իսրայէլ
А-аронъ Աճարոն
Ави-удъ Աբիուդ
Виолеемъ Բեթղէհէմ
Іоаннь Յոհաննէս
Іорданъ Յորդանան
Не-еманъ Նեեման

явлені-е յայտնուի

мно-ю ինև	собо-ю ինքեամբ
непщю юпъ կարծել	подоба-епъ վայելէ
ошверга-епъ վանել	препо-ясанъ դատեւորեալ
оспаля-ю թողուլ	упрению-ю արշալոյս

Рай դրախտ	зной տաւ
гной թարախ	пвой .քոյ
свой իւր	спрой շարք
злой չար	ней ըմպել

իմոյին мо-ей	իմօ-ей .քոյային
ձերային сво-ей	исполня-яй լցուցիչ
զինիչ испязу-яй	испыта-яй փորձիչ
պատերազմիլ во-юй	да-яй տո՛ւիչ
զարթուցանել, գրգռել	побѣждашь

փորոտիք у-проба	о-крестъ շուրջ
ձուղպ, խաւեար и-кра	и-гла ասեղ
հայիլ у-зрѣшь	о-града պարիսպ
պատել е-млю	о-спро սուր
խաղ и-гра	и-стина ճշմարիտ
չրթուկք у-спа	о-спровъ կզգի
պարզ про-спный	у-про անաւոտ
բնուի е-спештво	огонь հուր
հաւ, մեծ մայր баб-ка	я-дро ոււմբ
երիվարաւ շրջիլ ъ-зда.	я-спребъ բազէ

առ քերզ կъ шебѣ
 ՚ի վարժատանь въ шко-лѣ
 ընդ քերզ съ по-бою
 առիս къ се-бѣ
 առ նա къ не-му.

բաղ виш-ни
 վաճառականь ку-пець
 սեռա чер-ной
 իժ ас-пипь
 աղսէս за-яць
 ծով мо-ре
 երկիր не-бо
 ներարդ жи-лы
 բռնսցу ку-лакъ
 երեսу ли-цо
 կենդանակերթу планетъ
 աստեղք звѣ-зды
 աստուր աստղ ко-ме-ша
 ասոր spi-xii
 յոդ, հասայ воз-духъ
 հող, երկիր зем-ля
 դեղաճոր краснѣй
 ծով мо-ре
 հերերդ по-шопь
 սառն ледь
 ամպ обла-ко
 որստուկն громъ

կъ Бо-гу առ ԱԾ
 съ шѣ-ми ընդ նսս
 съ ва-ми ընդ ձերզ
 съ на-ми ընդ մերզ

лав-ры դարբի
 бѣ-лой սպիտակ
 кра-сной կարմիր
 сер-на երն
 пе-сокъ սևազ
 по-шопь ջրհերերդ
 че-репъ կառավն
 ло-копъ կանդուն
 ко-жа մորժ.
 свѣпъ, миръ աշխարհ
 солнце արեդակ
 лу-на, мѣ-сяць լուսին
 зап-мѣніе խավարուն
 о-гонь հուր, կրակ
 во-да ջուր
 пыль փոշի, թող
 гор-шечная глина կա-
 ка-пля կաթիլ
 вѣспрь հողմ, քամի
 ձիւն снѣгъ
 шумань մտավտուղ
 мол-нія կայծակն

կարկուտ градъ	мо-розъ սաստիկ ցուրտ
ջող րո-са	ше-пло ջերմ
ցուրտ сшу-жа	день օր
գիշեր нощъ	пол-день կէսօր
մէջ կիշեր пол-ночь	уш-ро ամառուտ
երեկոյ ве-черъ	по-слѣ обѣ-да յետ կէսամառ
Ժամъ часъ	пол-ча-са կէս Ժամ
այսօր ны-нѣ, сего дня	зав-тра վաղուհան օր
երեկ вче-ра	шрестьяго дня երանդն
ամիս мѣ-сяцъ	годъ տարի
գարունъ вес-на	лѣ-то ամառն
աշուն осень	зи-ма ձմեռ
Генварь Յունվար	Փետրվար Фев-раль
Маршъ Մարտ	Апрѣль Ապրիլ
Май Մայիս	Յունիս Июнь
Іюль Յուլիս	Ав-густъ Յօգոստոս
Сен-тябрь Սեպտեմբեր	Ок-тябрь Հոկտեմբեր
Но-ябрь Նոյեմբեր	Де-кабрь Դեկտեմբեր
Ծնունդ Рожде-сшво	Но-вой годъ նոր տարի
գազանъ звѣрь	скопъ անասուն
գառնъ ягне-нокъ	осель էշ
իշունհի осли-ха	осле-нокъ իշոյ քուռակ
ծրծառն ласпочка	ко-зель այծ
ոչխար ов-ца	буй-воль գովէշ
ջրի շուն Բобрь	ко-бы-ла մտտակ ձիոյ
եղն օлень	верблюдъ ուղտ
սամիր со боль	копъ արու կատու
էգ կատու кош-ка	ло-шадь ձի

պայտառ куз-нецъ	со-ба-ка շոկն
արջ мед-вѣдь	ли-си-ца աղոճէս
կինջ ка-банъ	обезъ-яна կապիկ
մուկն мышь	быкъ եղ
կով ко-ро-ва	ше-ле-нокъ հորդ
եղջիւր рогъ	ороль արծիճ
տատրակ гор-ли-ца	пере-пелка լոր
բու со-ва	гусь սադ, զազ
ազուա во-ро-на	жу-равль կռունկ
սիրամարգ пав-линъ	голубь աղանի
ձկնկուլ мар-шпышка	лебедь կարափ, զույ
սսկի зо-ло-то	се-ре-бро արծաթ
երկաթ же-лъ-зо	сви-нецъ կապար, արձիճ
պոզովատիկ спаль	рпушь սնդիկ, ճիւայ
մագնիս ма-гнишь	гвоздичной մելսակազոյն
մսագոյն мяс-ной ԾՅՅ	пунцовой շառագոյն
կանանջ зе-ле-ной	благород-ной ազնիճ
մորթ ко-жа	го-ло-ва գլուխ
երես ли-цо	лобъ ճակատ
աչք глазъ	бро-ви յոնք
արտուանուկք вѣ-ка	зра-чокъ լոյս աչաց
ականջ ухо	хрящъ въ ушахъ կաճուկ
բերան рошь	пальцы մատուկք
քիւմք не-бо во рпу	зу-бы տառ
մորուք бо-ро-да	шея վիզ
ուրք пле-чи	спи-на Թիկնամէջ
ճանճ му-ха	кни-га գիրք
Թուղթ бу-ма-га	фі-ал-ка մանուշակ

Հունձ	жаш-ва	поспѣ	պահք
փոթորիկ	вихрь	дождь	անձրև
մամուլ	ши-ски	воскъ	մեղրի մամ
վառարան	печь	спуль	աթու
գրեալ գիր	пись-мо	опецъ	Հայր
մայր	мать	братъ	եղբայր
քոյր	се-спра	кумъ	կնքահայր
օգտակէտ	по-лез-ный	прі-яп-ный	ախորժ
անուն	имя	мѣспоимѣніе	գերանուն
բայ	глаголь	пред-логъ	նախադրուածի
մակբայ	наре-чіе	со-юзъ	շաղկապ
ներգործական	բայ	дѣйсп-випель-ный	глаголь
կրաւորական	բայ	спра да-пель-ный	гла-голь
չեղորական	բայ	сред-ній	гла-голь
ձայնակրական	բայ	воз-враш-ный	гла-голь
Համբարձում	Воз-несеніе		
զարգանալ	воз-расщась		
աճիլ	об-расщась		
ոռոգանել	об-ливать		
գեկույանել	пред-лагать		
ընդ գիմանալ	воз-ражать		
վիրաւորել	из-ранишь		
առ ճնեալ	оп-рожденіе		
արմատախլել	под-рывать		
պօրարտ երկիր	шуч-ная зе-мля		
ակն, աղբիւր	род-никъ, ключъ		
ջրհեղեղ	водо-поль, на вод-не-ніе		

գետոց առատութիւնի раз-ли-шіе рѣ-ки
 օղայլն նշանք воз-душ-ныя яв-ле-նիա
 երկրաշարժ տրя-се-նիе зем-ли
 աղեղն, ծիածան, կանանչ կարմիր ра-ду-га
 հրայեալ նետ гро-мо-вая спрѣ-ла
 երեկոյեան ժամ ве-чер-нее вре-мя
 չորորդ մասն ժամու չеш-верть ча-са
 երորդ մասն ժամու տրи չеш-верти ча-са
 յետ երկուց աւուրց по-слѣ зав-тра
 Կիւրակի Во-скре-се-նիе
 Երկուշաբաթ Поне-дѣль-никъ
 Երեքշաբաթ Вто-р-никъ
 Չորեքշաբաթ Сре-да
 Յինգշաբաթ Чеш-вер-шокъ
 Ուրբաթ Пят-ница
 Շաբաթ Суб-бота
 Կրտսութիւն Կре-ще-նիе
 Աճայայտնութիւն Бого-яв-ле-нիе
 Տեան ընդառաջ Спрѣ-ше-նիе Гос-под-не
 բարեկենդան заговлѣнье
 Աւետիք Бла-го-вѣ-ще-նիе
 Ծաղկազարդ Կիւրակի Верб-ное Воскресеніе
 Աւագ հինգշաբաթ Ве-ли-кій чеш-вер-шокъ
 Աւագ ուրբաթ Спраспная пяпница
 Չարշաբանաց շաբաթ Спра-спная не дѣ-ля
 Չատիկ Կիւրակի Свѣт-лое Во-скре-се-նիе
 Հոգւոյն սբյ զալուսան Сошествіе Свяшаго
 Духа

Երրորդութեան օր Троицынъ день
 եղջերաւոր անասուն րօ-га-шой скопъ
 վայրենի դազան ди-кой звѣрь
 ջուր, սիւրու անասնոց спа-до ско-ши-ны
 վայրենի այծ сер-на, ди-кая ко-за
 թուլթակ, թուլթի զուլ по-пу-гай
 սոխակ, պիւլպիւլ со-ло-вей
 դեղին պղինձ коло-коль-ная мѣдь
 կարմիր պղինձ кра-сная мѣдь
 պղնձեայ հանք мѣд-ная ру-да
 ինգլիզուլ արձիճ аглин-ское оло-во
 մուքկարմիր фио-лесто-вой
 մարմնագոյն шель-сной
 նարնջիգոյն по-ме-ран-цо-вой
 բայ դեղին блѣдно-жел-шой
 զէթուկիգոյն оли-во-кой
 յարգագոյն со-ло-мен-ной
 վարգագոյն ро-зо-вой
 բուրազոյն кармазинной
 շաքանագոյն кашдановой
 հրագոյն огне-вой цвѣшь
 փրուզիգոյն би-рю-зо-вой цвѣшь
 մխրակոյն не-пель-ной
 աղիւսագոյն кир-нич-ной
 բայ կապուտ го-лу-бой
 մարգարտագոյն жем-чуж-ной
 բայ կանանչ свѣшло-зе-ле-ной
 մուք կանանչ шемно-зе-ле-ной

Երկրորդ անգամից քառերկուց. որք շինին ՚ի յէրկուց շաննից:

Ա.

Բ.

Աբ բայ   аб ба
 ար Կար   аб каръ
 ազ ցանի   ак цанъ
 ադ դէ   ад де
 ազ նիւն   аз нивъ
 ախ մար   ах маръ
 ազ քառ   аг кашъ
 ան դամ   ан камъ
 ան դէն   ан день
 ան ծեղ   ан цегъ
 ան նա   ан на
 ան տառ   ан таръ
 ան տոն   ан тонъ
 աս պար   ас паръ
 ար ծաթ   ар цапъ
 ար մատ   ар машъ
 ար սէն   ар сень
 ար սին   ар синъ
 ար տօւր   ар шосръ
 ար փի   ар пи

Բա նակ   ба накъ
 բա սան   ба санъ
 բար բար   бар баръ
 բա բուք   ба рукъ
 բե դեկ   бе декъ
 բե թէլ   бе шель
 բե հեղ   бе егъ
 բե րան   бе ранъ
 բո լոր   бо лоръ
 բո կիկ   бо кикъ
 բո գոք   бо гокъ
 բո սոր   бо соръ
 բո րակ   бо ракъ
 բոր բոք   бор бокъ
 բա շե   ба зе
 բա ժակ   ба жакъ
 բա ժին   ба жинъ
 բա դարջ   ба гарчь
 բա բէլ   ба белъ
 բա գին   ба кинъ

Գ.

Դ.

Գա զախ   ка захъ
 գա զան   ка занъ
 գա հայ   ка ой

Դա բիր   да биръ
 դա Կաղ   да кагъ
 դա գոն   да конъ

դա միր	ка миръ	դա դար	да каръ
դա րի	ка ри	դա ժան	да жанъ
դա րուն	ка рунъ	դա զար	да гаръ
դա ճաթ	ка вапъ	դա հիճ	да ийчъ
դա ճիթ	ка випъ	դա նակ	да накъ
դե բաղ	ке багъ	դա րան	да ранъ
դե հօն	ке онъ	դա ճիթ	да випъ
դե տին	ке шинъ	դե կան	де канъ
դե րի	ке ри	դե զին	де гинъ
դէ որդ	ке воркъ	դե մօն	де монъ
դի շեր	ки шеръ	դե նար	де наръ
դի սակ	ки сакъ	դես սան	де спанъ
դի տակ	ки пакъ	դեր ճակ	дер цакъ
դո դի	ко ки	դեր ճան	дер цанъ
դո մէշ	ко мешъ	դի մոս	ди мосъ
դո մոր	ко моръ	դի սակ	ди пакъ
դո չիւն	ко чюнь	դի տակ	ди пакъ
դո ռոզ	ко розъ	դի տող	ди погъ

Ե

Ե դեմ	Е демъ
Ե դոմ	е домъ
Ե թեր	е шеръ
Եկ բան	ек канъ
Եղ բայր	ег байръ
Եղ կել	ег кель
Եղ ջիւր	ег чюрь
Ես թեր	ес шеръ

Զ

Զա զիր	За зиръ
զա ծած	за цаць
զա կառ	за капъ
զա ռիկ	за рикъ
զա տել	за шель
զա տիկ	за шикъ
զա ճակ	за вакъ
զամ բիւղ	зам бюгъ

եր բուծ	ер буць	զան գակ	зан какъ
եր դել	ер кель	զե զուլ	зе гуль
եր գիք	ер кикъ	զե նուլ	зе нуль
եր թալ	ер шаль	զե ռալ	зе раль
եր կաթ	ер кашъ	զըզ ջալ	зг чаль
եր կայն	ер кайнъ	զըն դան	зн канъ
եր կար	ер каръ	զըն նել	зн нель
եր կին	ер кинъ	զս պայ	зс пай
եր կիւղ	ер кюгъ	զո՛ւ արթ	зо варшъ
ե փոց	е поць	զո՛ւ արճ	зо варчъ
ե փուտ	е пуць	զո քանչ	зо канчъ
եփ րատ	еп рашъ	զօ զալ	зо галь
եփ րեմ	еп ремъ	զօ շոտ	зо шопъ
եօթ նեակ	еоп някъ	զօ ըել	зо регъ

Է

Է ած	э аць
Է աղ	э акъ
Է անկ	э анкъ
Է անց	э анць
Է առ	э аръ
Է արկ	э аркъ
Է աք	э акъ
Է դել	э кель
Է դերծ	э керць
Է զել	э зегъ
Է զեն	э зень
Է ին	э инъ

Ը

ըմ բիշ	ым бишь
ըմ բոն	ым бонъ
ըն թացք	ын шацкъ
ըմ պել	ым пель
ըն դել	ын кель
ըն դեր	ын деръ
ըն թեր	ын шеръ
ըն ծայ	ын цай
ըն կալ	ын каль
ըն կեր	ын керъ
ըն ձիւղ	ын цюгъ
ըն չել	ын чегъ

է իր	э ирь	ըն տիր	ын ширь
է իւ	э ивь	ըշ տապ	ыш шапъ
է իք	э икъ	ըս տակ	ыс такъ
է կեղ	э кезь	ընդ դէմ	ынд шѣмъ
է հար	э гарь	ընդ հատ	ынд хашъ
է հեղ	э гегъ	ընդ վայր	ынд вайрь
է հերձ	э герць	ընթ լիք	ынш рикъ
է ըէյ	э рець	ընկ ճիլ	ынк чиль
է ըէ	э ре	ընտ ըել	ынш рель
է քերծ	э керць	ըս թափ	ыс шапъ
է օծ	э оць	ըստ գիւտ	ыст кушъ

Թ

Ժ

Թա բոր	ша боръ	Ժա ման	жа манъ
Թա թախ	ша шахъ	Ժա մոյք	жа мойкъ
Թա խիծ	ша хиць	Ժայթ քել	жайшь кель
Թա կարթ	ша карпъ	Ժա նիք	жа никъ
Թա կոյկ	ша койкъ	Ժան կառ	жан каръ
Թա մար	ша маръ	Ժան տից	жан пиць
Թա նակ	ша накъ	Ժան տոտ	жан попъ
Թա րախ	ша рахъ	Ժաշ խիլ	жаш хиль
Թա փուր	ша пуръ	Ժա ռանդ	жа ранкъ
Թե թեւ	ше шевъ	Ժրժ մակ	жыж макъ
Թե օք	шевъ окъ	Ժր լատ	жы лапъ
Թեկ ղի	шек ги	Ժր խոր	жы хоръ
Թե ղոշ	ше гош	Ժրխ տել	жых шель
Թե ըափ	ше рапъ	Ժրխ տող	жых шогъ
Թե փուկ	ше цукъ	Ժր սիրճ	жы пирхъ

թե փուր	ше пурь	ժըպ տիլ	жып шиль
թո թով	шо шовь	ժը տանք	жы шанкъ
թո նիր	шо нирь	ժը տիլ	жы шиль
թո շակ	шо шакъ	ժը բել	жы рель
թո վիչ	шо вичь	ժո զով	жо говь
թո մաս	шо мась	ժու ժել	жу жель
թք նուլ	шк нуль	ժուժ կալ	жуж калъ
թօշ նիլ	шош ниль	ժօ ռապ	жо рапъ

Ի

Լ

Ի բաց	и баць	Լա լինն	ла люнь
Ի դեպ	и депь	լա կոտ	ла копъ
Ի զատ	и заць	լապ տեր	лап шерь
Ի զուր	и зурь	լա տին	ла шинь
Ի ժից	и жиць	լա բել	ла рель
Ի ճաճ	и чагь	լա փել	ла пель
Ի մասն	и маснь	լաս տել	лас шель
Ի վայր	и вайрь	լե զուլ	ле зу
Ի վեր	и верь	լեզ ունտ	ле зовапъ
Ի րան	и рань	լե զակ	ле гакъ
Ի րաւ	и равь	լե զի	ле ги
Ին ձէն	ин цень	լե զուլ	ле гуль
Ին նեակ	ин някъ	լե մոն	ле монь
Ին քեան	ин кеань	լե սուլ	ле су
Ինք նին	инк нинь	լը ծակ	лы цакъ
Իշ խան	иш хань	լը ծորդ	лы цордъ
Իշ խել	иш хель	լըկ տի	лык ши
Իս կոյն	ис койнь	լը պիրշ	лы пиршь

խ ւառ	ис парь	լի նիլ	ли ниль
իւ զել	ю гель	լո մայ	ло ма
իւ զով	ю говь	լու սին	лу синь
իւ ըով	ю ровь	լր տես	лр шесь
իւ ըում	ю румь	լը թակ	лош шакь

խ

Ծ

խա բող	ха богь	Ծա կել	ца кель
խա гог	ха гогь	ծա хель	ца хель
խա նութ	ха нушь	ծա цукь	ца цукь
խա чикь	ха чикь	ծա кель	ца кель
խա բան	ха рань	ծա гикь	ца гикь
խա բան	ха рань	ծա мель	ца мель
խա էար	ха варь	ծա նակь	ца накь
խա էիծ	ха виць	ծա նոթ	ца ношь
խե լար	хе ларь	ծա բայ	ца ра
խե օր	хе ликь	ծա բաւ	ца равь
խե նէշ	хе нешь	ծա էայ	ца валь
խի зар	хи зарь	ծե ծել	це цель
խի թակ	хи шаль	ծե փել	це пель
խի լայ	хи ла	ծե քել	це кель
խո емь	хо емь	ծի ծաղ	ци цагь
խո навь	хо навь	ծի ծան	ци царнь
խո шорь	хо шорь	ծի բան	ци рань
խո пань	хо пань	ծոծ բակ	цоц ракъ
խո шань	хо шань	ծո վակ	цо вакь
խո բան	хо рань	ծո բան	цо рань
խո բին	хо ринь	ծոր ծոր	цор цорь

խու ճապ	ху чапъ	ծու դակ	цу гакъ
խօս նակ	хос накъ	ծս տիլ	ци шиль

կ

չ

կա կազ	ка казъ	չա գար	а гаръ
կա կաչ	ка качъ	չա զար	ха заръ
կա կուղ	ка кугъ	չա լոց	ха лоць
կա դանտ	ка ганштъ	չա մար	ха маръ
կա դին	ка гинъ	չամ բաւ	хам бавъ
կա ճար	ка чаръ	չամ բոյր	хам бойръ
կա մար	ка маръ	չա մեղ	ха мегъ
կա նաչ	ка начъ	չա մեմ	ха мемъ
կա նոն	ка нонъ	չայ ոց	хай оць
կա շար	ка шаръ	չան գէտ	хан кешъ
կա պար	ка паръ	չան դէս	хан десь
կա պիկ	ка пикъ	չան ճար	хан чаръ
կա պոց	ка поць	չա սակ	ха сакъ
կա պուտ	ка пуштъ	չա տիկ	ха шикъ
կա տար	ка таръ	չա բաւ	ха равъ
կա բագ	ка ракъ	չար կիք	хар кикъ
կա բաս	ка расъ	չար ցուկ	харъ цукъ
կա բիճ	ка ричъ	չա ցիկ	ха цикъ
կա բօտ	ка ропъ	չա ճատ	ха вапъ
կա ցին	ка цинъ	չաւ կիթ	хав кипъ
կա բաւ	ка кавъ	չեր մոն	хер монъ
կիթ դայ	кип гай	չիւ թեղ	хю шегъ
կի թաւ	ки шаръ	չոր դան	хор данъ

2

2

Չա գառ	ца карь	Ղա զար	га зарь
ձա խող	ца хогь	ղա լատ	га лапь
ձա խորդ	ца хордъ	ղա կիշ	га кишь
ձա կորճ	ца корчь	զամբ բար	гам барь
ձա դանք	ца ганкь	ղա մէք	га мекь
ձաղ կել	цаг кель	ղա նոն	га нонь
ձայ նել	цай нель	ղա քիս	га кись
ձայ նեղ	цай негь	ղե կել	ге кель
ձայ նորդ	цай нордъ	ղե Ղի	ге ги
ձան ձաղ	цан цагь	ղես ջակ	ген чакь
ձանձ րոյթ	цанц ройпъ	ղև ի	гевъ и
ձա ճար	ца варь	ղև ոնդ	гев ондъ
ձը գանք	цы канкь	ղըր կել	гыр кель
ձըդ տիլ	цык шиль	ղոր դել	гор дель
ձը մեռն	цы мернь	ղու կաս	гу кась
ձե զէն	це зень	ղու զակ	гу гакь
ձե զուն	це гунь	ղու զան	гу гань
ձեռ նոց	цер ноць	ղու զիլ	гу гиль
ձև ել	цев ель	ղու լան	гу рань
ձե ճիչ	це вичь	ղо զակ	го гакь
ձի թոտ	ци попъ	ղо զանջ	го ганчь
ձոր ձիկ	цор цикь	ղо զել	го гель
ձու լել	цу лель	ղо զիլ	гогиль

Ճ

Մ

Ճա գար	ча карь	Մա խաթ	ма хашь
ճա խին	ча хинь	մա խաղ	ма хагь

Ճախ րել	чах рель	մա խանք	ма ханкъ
Ճա կաթ	ча капъ	մա ծոն	ма цунъ
Ճա հիճ	ча хичъ	մա կար	ма каръ
Ճա ճանչ	ча чанчъ	մա կարդ	ма кардъ
Ճան ճիկ	чан чикъ	մա հիճ	ма хичъ
Ճա շակ	ча шакъ	մա մուլ	ма мулъ
Ճա պագ	ча пагъ	մա նած	ма наць
Ճա րель	ча рель	մա նուկ	ма нукъ
Ճա րակ	ча ракъ	մա րան	ма ранъ
Ճար պիկ	чар пикъ	մա տակ	ма такъ
Ճար տար	чар таръ	մո տաղ	ма тагъ
Ճրգ նել	чк нель	մա րախ	ма рахъ
Ճր րак	ч ракъ	մար կոս	мар косъ
Ճեղ քել	чег кель	մե հան	ме хянь
Ճեն ճեր	чен черъ	մե դել	ме гехъ
Ճեր մակ	чер макъ	մե դու	ме гу
Ճի րան	чи ранъ	մի նաս	ми насъ
Ճի ւագ	чи вагъ	մո խիր	мо хиръ
Ճո դել	чо гель	մո ծակ	мо цакъ
Ճո պան	чо панъ	մով սէս	мов сесь
Ճո րом	чо ромъ	մուշ տակ	муш такъ

Յ

Յա քեթ	а пепъ
յա կոբ	а копъ
յա կինթ	а кинпъ
յաղ թել	аг шель
յա ճախ	а чахъ
յան գել	ан кель

Ն

Նա զար	на заръ
նա թան	на шанъ
նա ժիշտ	на жишпъ
նա խիր	на хиръ
նա հանջ	на ханчъ
նա մակ	на макъ

յան ջանք	ан цанкъ	նա նիր	на нирь
յա ջող	а чогъ	նա շիհ	на шихъ
յա ջորդ	а чордъ	նա բեկ	на рекъ
յա ռաջ	а рачъ	նա ըօտ	на родъ!
յառ նել	іар нель	նա ըակ	на вакъ
յա սոն	а сонъ	ներ սէս	нер сесь
յաս պիս	ас писъ	նը կար	ны каръ
յա տակ	а шакъ	նը ման	ны мавъ
յա տակ	а шукъ	նը շան	ны шанъ
յար գել	ар кель	նի սղ	ни азъ
յար մար	ар маръ	նի զակ	ни закъ
յա ըէս	а вешъ	նի հար	ни харъ
յե սու	е су	նո խաղ	но хазъ
յի սուս	и сусъ	նո մոս	но мосъ
յով սէի	ов сень	նու խայ	нус ха
յոր դոր	іор доръ	նք թի	нк ши
յոր ձանք	іор цанкъ	նօ թի	но ши

Շ

Շա բաթ	ша папъ
շա լակ	ша лакъ
շա հապ	ша хапъ
շա զախ	ша гахъ
շաղ կապ	шаг капъ
շամ բուշ	шам пушь
շամ փուր	шам пуръ
շա պիկ	ша пикъ
շա բավ	ша равъ
շար ժուն	шар жунъ

Ո

Ող ջոյն	вог чуйнъ
ոչ խար	воч харъ
ոս կի	вос ки
ոս տայն	вос шайнъ
ոստ ըէ	восп ре
որ դի	вор ди
որ կոր	вор коръ
որ ձակ	вор цакъ
որ չափ	вор чапъ
որ պէս	вор песь

շա շիղ շա вигъ
 շա քար շа каръ
 շղ թայ шг ша
 շը նորհъ ш норъ
 շի բիկъ ши рикъ
 շի բիմъ ши римъ
 շոգ մոգ шок мокъ
 շոգ քամъ шог камъ
 շու կայ шу ка
 շու շանъ шу шанъ
 շր ջանъ шр чанъ
 շր ջելъ шр челъ
 շր քեղъ шр кегъ

2

Չա կերտ ча кертъ
 չա մանъ ча манъ
 չա միչ ча мичъ
 չամ չեայ чам чя
 չառ նելъ чар нель
 չա րաս ча расъ
 չար ակնъ чар акнъ
 չա բիբ ча рибъ
 չա փելъ ча пель
 չե խելъ че хель
 չե ղոք че зокъ
 չղ ջիկնъ чг чикнъ
 չը մեղ чы мегъ
 չը մուշկ чы мушкъ

որ սալ вор саль
 ու ղէշ у гешъ
 ու ղիղ у гигъ
 ու նայն у найнъ
 ու նիլ у ниль
 ու շիմ у шимъ
 ու սումն у сумнъ
 ու տիճ у пичъ
 ու բաղ у ракъ
 ու բախ у рахъ
 ու բաստ у распъ
 ու բար у раръ
 ու բոյն у руйнъ

Պ

Պագ շոտ пак шопъ
 պա լատ па лашъ
 պա լար па ларъ
 պա կաս па касъ
 պա հակ па хакъ
 պա ճար па чаръ
 պայ ծառ пай царъ
 պայ մանъ пай манъ
 պան դոկ пан докъ
 պա նիր па ниръ
 պա շար па шаръ
 պաշ տոն паш понъ
 պաս քայ пас ка
 պա տան па шанъ

չըն չին	чн чинь	պա տիւ	па шивь
չոր բորդ	чор бордъ	պատ կեր	паш керь
չո՛ւ ան	чу ань	պատ ճառ	паш чарь
չո՛ւ առ	чу арь	պատ նէշ	паш нешь
չո՛ւ իլ	чу иль	պա րան	па рань
չու նող	чу ногъ	պա րոն	па ронь
չըք մեղ	чык мегъ	պետ րոս	пеш росъ
չըք նաղ	чк нагъ	պի ծակ	пи цакъ
չը քոտ	ч копъ	պօ զոս	по гось

Ջ

Ջա ել	ча ель
Ջաղ խել	чаг хель
Ջաղ ջախ	чаг чахъ
Ջամ բել	чам пель
Ջայ լամն	чай ламнь
Ջայ լոտ	чай лотъ
Ջա նակ	ча накъ
Ջա տուկ	ча дукъ
Ջար դել	чар шель
Ջար դոց	чар доць
Ջե աեալ	че ряль
Ջեռ նուլ	чер нуль
Ջեր միկ	чер микъ
Ջեր մնոտ	чер мношь
Ջեր մուկ	чер мукъ
Ջըղ ջիկն	чг чикнъ
Ջըն ջան	чн чанъ
Ջըն ջել	чн чель

Ռ

Ռար բի	раб би
Ռար դոն	рап донь
Ռա բովդ	ра повдъ
Ռա դավ	ра кавъ
Ռազ միկ	раз микъ
Ռա խաբ	ра хапъ
Ռա կայ	ра ка
Ռա հան	ра ханъ
Ռա միկ	ра микъ
Ռա պայ	ра па
Ռա սակ	ра сакъ
Ռա սիմ	ра симъ
Ռա քել	ра кель
Ռե հան	ре ханъ
Ռե վանդ	ре вандъ
Ռե տին	ре шинь
Ռե քար	ре капъ
Ռըն դուկք	рын кункъ

ջըն ջոյ շն чоць
 ջըր կիր շր кирь
 ջըր հոս շր хось
 ջըր մուղ շր мугь
 ջը ըի чо ри

U

Սա բէլ са пель
 սա լոր са лорь
 սա կաւ са кавь
 սա հակ са хакь
 սա հանք са ханкь
 սահ ման сах мань
 սա դիմ са гимь
 սաղ մոն саг монь
 սաղ մոս саг мось
 սա միթ са мишь
 սան դուղք сан дугкь
 սա սատ са пашь
 սաս տիկ сас шикь
 սա տար са шарь
 սա տեր са перь
 սար դիւ сар кись
 սա փոր са порь
 սե ղան се гань
 սի մոն си монь
 սու սեր су серь
 սու տակ су шакь
 սո փեսո со песшь
 սո փեր со перь

ուլլ տիկ рыш шикь
 ուի մոն ри монь
 ուո ճիկ ро чикь
 ուու բէն ру пень
 ուու փայ ру па

V

Վախ ճան вах чань
 վա կաս ва кась
 վահ բամ ваг рамь
 վա դիւ ва гивь
 վա հան ва хань
 վա ճաւ ва чарь
 վան դակ ван дакь
 վաշ վաշ ваш вашь
 վաս տակ вас шакь
 վատ թար вап шарь
 վա բաղ ва рагь
 վար դան вар дань
 վար ժող вар жогь
 վա ըիչ ва ричь
 վար ունկ вар ункь
 վե ղար ве гарь
 վեր ջին вер чинь
 վը սեմ вы семь
 վը տահ вы шахь
 վը տանդ вы шанкь
 վի շապ ви шапь
 վի բադ ви ракь
 վի բապ ви рапь

S

Sախ տակ шах такъ
 տա ճար ша чаръ
 տան ջանք шан чанкъ
 տա շեղ ша шегъ
 տա պակ ша пакъ
 տա պանь ша пань
 տա парь ша парь
 տա փաշ ша փашъ
 տա տակ ша таскъ
 տա րակ шап ракъ
 տա րաղ ша рагъ
 տար տամъ шар шамъ
 տար փալ шар палъ
 տա ճար ша варъ
 տա ճիղ ша вигъ
 տեղ եակ шег якъ
 տետ րակ шеп ракъ
 տի կինъ ши кинъ
 տի տոս ши тосъ
 տո կալ шо калъ
 տո կոս шо косъ
 տո մար шо маръ
 տո սախ шо сахъ

Ց

Ցա մար ца макъ
 ցան գելл цан кель

P

Pա բունъ ра пунъ
 Pա զարդъ ра зардъ
 Pախ ճանъ рах чанъ
 Pա կերտъ ра керпъ
 Pա հետъ ра хетъ
 Pա մեալ ра мялъ
 Pա մել ра мелъ
 Pա միկъ ра микъ
 Pա միցъ ра миць
 Pա մողъ ра могъ
 Pա պետъ ра пешъ
 Pա պէսъ ра песъ
 Pե տեալ ре шялъ
 Pե տելъ ре шель
 Pե տորъ ре шоръ
 Pե տողъ ре шогъ
 Pո պէ ро пе
 Pո տեալ ро шялъ
 Pո տելъ ро шель
 Pո տինъ ро шинъ
 Pո տիչъ ро шичъ
 Pոտ մամիք рош мампъ
 Pո տումի ро шумнъ

Փ

Փա կանъ па канъ
 փա կելл па кель

ցա նել	ца нель	փա կել	па кегь
ցան կալ	цан каль	փա նոս	па нось
ցան ցառ	цан царь	փա պար	па парь
ցան ցել	цан цель	փա րան	па рань
ցան ցիւ	цан цивь	փա րախ	па рахь
ցան ցորդ	цан цордъ	փա փաղ	па пагь
ցաս նուլ	цас нуль	փա փուկ	па пукь
ցա շիլ	ца виль	փե թակ	пе такь
ցա շոտ	ца вошь	փե սայ	пе са
ցե րեկ	це рекь	փե տուր	пе турь
ցե ցոտ	це цошь	փի լոն	пи лонь
ցըն դիլ	цн диль	փի սոն	пи сонь
ցըն ծալ	цн цаль	փո խան	по хань
ցըն ցուղ	цн цугь	փո խել	по хель
ցոր եան	цор янь	փո կաս	по кась
ցու ցակ	цу цакь	փո Ղոց	по гоць
	Ի	փո շի	по ши
լիլ ծիլ	ю цивь	փո փոխ	по похь
լիլ սակ	ю сакь	փոք ըրիկ	покр икь
լիլ սիլ	ю силь	փր կիչ	пр кичь
լիլ սումն	ю сумнь	փր փուր	пр пурь

Ք

քա կել	ка кель
քա կոր	ка корь
քա չել	ка хель
քա Ղաք	ка гакь
քա Ղել	ка гель
քա Ղոց	ка гоць

Օ

Օդ նել	ок нель
օ դուտ	о купь
օդ տիլ	ок шиль
օ դիք	о дикь
օ թիլ	о шиль
օթ ճել	ош чель

բա մակ	ка макъ	օ թոց	о шоць
բա մել	ка мель	օ ժիւ	о жипь
բա մի	ка ми	օժ տել	ож шедь
բա նակ	ка накъ	օ ծել	о цель
բա նան	ка нанъ	օ ճից	о циць
բա նուն	ка нунъ	օ ղակ	о гакъ
բա տակ	ка такъ	օ ղի	о ги
բա роз	ка розъ	օ ճան	о чанъ
բա цаխ	ка цахъ	օ ճար	о чаръ
բե ղի	ке ги	օ ճիր	о чиръ
բե նի	ке ни	օ շակ	о шакъ
բե րի	ке ри	օշ նայ	ош на
բլ թիթ	кы шипь	օ տար	о таръ
բի նал	ки наль	օ ран	о ранъ
բո рел	ко рель	օր հաս	ор хасъ
բո ղել	ко гель	օ րոց	о роць
բո շանք	ко шанкъ	օյ տող	оц тогъ

Երբ որ ասի Տան Բարեց . որս լինին ՚ի յերկն Լուսնից:

Ա

ար ղի տի	аб ди ась	Авдій
ար րա համ	ап ра амь	Авраамъ
ամ բա կուլ	ав ва кумь	Аввакумъ
ան գէ տի	ан ке ась	Ангеасъ
<h2>Բ</h2>		
բա նա կան	па на кань	разумный
բառ նա բառ	пар на пась	варнава
բար տ բա	пар са па	варсавь
բա րա ղամ	ба ра гамь	Варлаамъ

Գ

գա բա ճօն   ка ба вонь
 գա զա փար   ка га парь
 գար ըի էլ   ка бри ель
 գը ըի գոր   к ри корь

Դ

դա կու ւել   да ку ель
 դա տա ворь   да та ворь
 դա ճա ճանь   да ва чань
 դա նի ւել   да ни ель

Ե

ե ցի а   е ги а
 е ցи се   е ги се
 е са и   е са и
 е пи пань   е пи пань

Զ

զа ке ось   за ке ось
 зе пе шось   зе пе шось
 зи на ворь   зи на ворь
 зо ра кань   зо ра кань

Э

э а кань   э а кань   сущеспвенный
 э а киць   э а киць   сосущеспвенный
 э а наль   э а наль   сущеспвовапъ
 э а песь   э а песь   сущеспвенно

Ը

ընդ ճա նուր   ын д ха нурь   всеобщій
 ըն դու նայն   ын ду найнъ   суешный
 ըն դու նակ   ын ду накъ   способный
 ըն տա նի   ын тани   ручной

Гаваонь
 образецъ
 Гаврииль
 Григорій

дакуэль
 судія
 коварный
 Данииль

Иліа
 Елисей
 Исай
 Епифаній

Закхей
 Зепепій
 воинь
 воинскій

сущеспвенный
 сосущеспвенный
 сущеспвовапъ
 сущеспвенно

Ы

ын д ха нурь   всеобщій
 ын ду найнъ   суешный
 ын ду накъ   способный
 ын тани   ручной

Թ

Թա գա շոր

Թա գու Տի

Թա դէ ոս

Թէ ո դոս

Ժ

Ժա մա Տար

Ժա մա նակ

Ժա մա ցոյց

Ժա պա շէն

Ի

Իս կա կից

Իս կու Տի

Իս մայ էլ

Իս րայ էլ

Լ

Լի րա նան

Լի րի ա

Լը ծա կից

Լը քա նել

Խ

Խա րե րայ

Խա րա գան

Խե րա գար

Խո Տա կան

Խո րա գէտ

Օ

Օա րա շի

Օե րու նի

Т

та ка воръ

та ку хи

та ше ось

ше о досъ

Ж

жа ма харъ пономаръ

жа ма накъ время

жа ма цуйць часы

жа па венъ песемка

И

ис ка киць сосущеспвенный

ис ку хи испинный

ис ма ель исмаиль

ис ра ель Израиль

Л

ли па нанъ Ливанъ

ли пи а Ливіа

лы ца киць супруга

лы ка нель отвергать

Х

ха пе па обманщикъ

ха ра занъ веревка

хе ла каръ безумный

хо а канъ успный

хо ра кель хипрый

Ц

ца ра ви жажда

це руни спарець

δρι ω δωδ	ци а цань	дуга
δρι ρω υρι	ци ра ни	порфира
δπ φωγ ριν	цо ва инь	морскій
Ϟ	К	
κω ωω ρωδ	ка та раць	конецъ
κω ρω υβω	ка ра пепъ	предшечій
κβ ρω κωρ	ке ра курь	пища
κβ ρω κω	ки ра косъ	Киракосъ
κπ ρβ ωωω	ко ми шась	Комишась
Ϟ	Х	
χω κω κωκ	ха ка ракъ	противникъ
χω ωβ ωωω	ха ме мапъ	сходный
χωγ ρω υβω	хай ра пепъ	Папріархъ
χβ ηβ υωκ	хе ги накъ	авпоръ
χβ ηβ υβ	хе ги не	Елена
Ϟ	Ц	
ζωγ υω ζωρ	цай на воръ	пѣвецъ
ζω κω ηβδ	ца ра демъ	неуклюжій
ζβ κω ηβρ	це ра кирь	руконись
ζβ ωω ωωδ	ци ас шанъ	конюшня
ζβ ρβ υβ	ци ше ни	маслина
Ϟ	Г	
γω γω ρω	га за росъ	Лазарь
γβ κω φωρ	ге ка варь	кормщикъ
γβ ωω γβ	гев па ци	левишанинь
γβ ρβ πω	ге бе ось	гебеосъ
γρ γω κωδ	го га канъ	скрыпный
Ϟ	Ч	
χω ρω ρωκ	ча ха ракъ	инструментъ

Ճա հա ըոր	ча ха ворь	досшойный
Ճա նա պարհ	ча на пархь	дорога
Ճե մա րան	че ма рань	мѣсто хожденія
Ճո խա րան	чо ха пань	велерѣчивый

Մ

М

մա նու էլ	ма ну ель	мануиль
մար գա րէ	мар ка ре	пророкъ
մար տի րոս	мар ши рось	мученикъ
մատ թէ ոս	мат ше ось	мапфей
մի քայ էլ	ми ка ель	михаиль

Յ

І

յա կո րոս	а ко бось	Іаковъ
յա րու թի	а ру шиунь	Воскресеніе
յո վա կիմ	о ва кимь	Іоакимъ
յո վա սաի	о ва сась	Іоасафъ
յով հան նէս	іов ан несъ	Іванъ

Ն

Н

նա զա րէթ	на за реть	Назареть
նա հա պետ	на ха петь	Паптріархъ
նա հա տակ	на ха шакъ	воинь
նե տա ճիգ	не па цикъ	спрелець
նը պա տակ	ны па шакъ	цѣль

Շ

Ш

շա հա ըէտ	ша ха веть	полезный
շա հա ըոր	ша ха ворь	полезный
շահ պա լուտ	шах па лупъ	кашданъ
շա զա լուտ	ша га лупъ	непоспоянный
շա զա մաթ	ша га мапъ	нипъ

П

пꙗ ꙗꙗ ꙗꙗꙗ

2

ꙗꙗ ꙗꙗ ꙗꙗꙗ

ꙗꙗ ꙗꙗ ꙗꙗꙗ

ꙗꙗ ꙗꙗ ꙗꙗꙗꙗꙗ

ꙗꙗ ꙗꙗ ꙗꙗꙗ

ꙗꙗ ꙗꙗ ꙗꙗꙗ

П

ꙗꙗ ꙗꙗ ꙗꙗꙗ

ꙗꙗꙗ ꙗꙗ ꙗꙗꙗ

ꙗꙗꙗ ꙗꙗ ꙗꙗꙗ

ꙗꙗ ꙗꙗ ꙗꙗꙗ

ꙗꙗ ꙗꙗ ꙗꙗꙗ

2

ꙗꙗ ꙗꙗ ꙗꙗꙗ

ꙗꙗ ꙗꙗ ꙗꙗꙗ

ꙗꙗ ꙗꙗ ꙗꙗꙗ

ꙗꙗꙗ ꙗꙗꙗ ꙗꙗꙗ

ꙗꙗ ꙗꙗ ꙗꙗꙗ

П

ꙗꙗ ꙗꙗ ꙗꙗꙗ

ꙗꙗꙗ ꙗꙗ ꙗꙗꙗ

ꙗꙗ ꙗꙗꙗ ꙗꙗꙗ

ꙗꙗ ꙗꙗ ꙗꙗꙗ

О

вог ча кезь

вог ча мишь

вос ши кань

ву ге киць

ву не ликь

Ч

ча ра пань

ча ра серь

ча ра шяць

ча па ворь

чы ка ворь

П

па ха пань

паг ша сарь

пар ша пань

па ша раць

пи ша ни

Ч

ча ха варь

ча на ворь

ча ша ковь

чер ма инь

чо ка парь

Р

ра ма нось

рам ка кань

ра па ель

ре пе ка

жершва

благомыслящій

смошрипель

сопушникь

клещи

злорѣчивый

любящій зло

неперпя зло

умеренный

убогій

спражь

Валласарь

должникь

жершва

годный

зажигапель

прудящійся

заспушникь

шенлый

разновѣрецъ

Рамань

просполюдимый

Рафаиль

Ревекка

ռո բո վամ	ро по вамъ	ровоамъ
Ս	С	
սա մնւ էլ	са му ель	Самуиль
սե րօ բէ	се ро пе	Серафимъ
սի մէ սն	си ме онъ	Симеонъ
սո զո մնն	со го монъ	Соломонъ
սու քի աւ	су ки ась	Сукіасъ
Վ	В	
վա նա կան	ва на канъ	Монастырскій
վար դա պետ	вар да пепъ	учишель
վե հա դոյն	ве ха куйнъ	вышшій
վի ճա բան	ви ча панъ	спязашель
վի պա սան	ви па санъ	баснословъ
Տ	Т	
տա զա էար	та га варъ	шашерь
տա պա նակ	та па накъ	ковчегъ
տի ըա մայր	ти ра майръ	Божія машерь
տի ըա ցու	ти ра цу	Діаконъ
տէ բու թի	те ру тиунъ	Империја
Ր	Р	
րա բու նի	ра пу ни	учишель
րա խա լի	ра ха ли	радоспный
րախ ճա կան	рах ча канъ	веселый
րե նա կան	ре на канъ	Божеспвенный
րե նա տես	ре на шесь	зрящій Бога
Ց	Ц	
ցա էա կից	ца ва киць	собользнующій
ցօ զա գին	цо га кинъ	росо-подобный

Т

тѣл ꙗкоу ѡуби

тѣл ѡуби ꙗкоу

Ф

фш ꙗкоу ѡуби

Ѳ

Ѳш ꙗкоу ѡуби

О

ош ꙗкоу ѡуби

Ю

ю ша кань вещеспренный

ю ца демь пощее лицо

П

па ра моль честполюбивый

па ра вонь Фараонь

па ре ли обლობызанный

пи ли монь Филимонь

пи лип пось Филиппь

К

ка а на Священникъ

ка ча пань краснорѣчивый

ка ро зичь Проповѣдникъ

ке ра кань Граммапикъ

ке ров пе Херувимь

О

ок на кань помощникъ

ок ша карь полезный

ож ша перь дары приносящій

ор хна пань славословишель

фи зи ка физика

Համարոյցաւելին որ է Ռուսահոնուելին ըստ Հայոց եւ
 ըստ հոմայեցեոց :

ա	մէկ	1	ճ	հարիւր	100
բ	երկու	2	մ	երկու հար'	200
գ	երեք	3	յ	երեք հար''	300
դ	չորս	4	ն	չորս հար''	400
ե	հինգ	5	շ	հինգ հար''	500
զ	վեց	6	ո	վեց հար''	600
է	եօթն	7	չ	եօթն հար''	700
ը	ութն	8	պ	ութն հար''	800
թ	ինն	9	ջ	ինն հար''	900
ժ	տասն	10	ւ	հազար	1000
ի	քսան	20	ս	երկու հազ''	2000
լ	երեսուն	30	վ	երեկ հազ''	3000
խ	քառասուն	40	տ	չորս հազ''	4000
ծ	յիսուն	50	ր	հինգ հազ''	5000
կ	վաթսուն	60	ց	վեց հազ''	6000
հ	եօթանաս'	70	ւ	եօթն հազ''	7000
ձ	ութսուն	80	փ	ութն հազ''	8000
ղ	իննսուն	90	ք	ինն հազ''	9000

Տէրուհանան աղօթիք : *Молитва Господня.*

Հայր մեր՝ որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի անուն քո. եկեսցէ արքայութի քո. եղիցին կամք քո ուր յերկինս և յերկրի: Չհայ մեր հանապազորդ տո՛ւր մեղ այսօր . և թող մեզ զպարտիս մեր, ուր և մեր թողումք մերոց պարտապանաց . և մի տանիր զմեզ ՚ի փորձութիւն . այլ փրկեա՛ զմեզ ՚ի չարէ: Չի քո է արքայութի, և զօրութի, և փառք յաճիտեանս. Ամէն:

Սաղմոս 50 :

Ողորմեա՛ ինձ Աճ՝ ըստ մեծի ողորմութի քում . ըստ բազում դժութեան քում քաճեա՛ զանօրէնութիւնս իմ:

Առաճել ըստ զիս յանօրէնութենէ իմ:

Опче нашъ, иже еси на небесѣхъ, да святишся имя швое да придешь царствіе швое, да будешь воля швоя, яко на небеси и на земли, хлѣбъ нашъ насущный даждь намъ днесь, и остави намъ долги наша, якоже и мы оставляемъ должникомъ нашимъ, и не введи насъ во искушение; но избави насъ оупь лукаваго.

Псаломъ 50.

Помилуй мя Бже, по велицей милоспи швоей, и по множеспву щедрошъ швоихъ, очисти беззаконіе мое.

Наипаче омый мя оупь беззаконія мо-

մէ. և 'ի մեղաց իմոց
սուրբ արո՛ւ զիս :

Չանօրէնութիւնս
իմ ես ինձէն գիտեմ.
և մեղք իմ սուաջի իմ
են յամենայն ժամ :

Քեզ միայն մեղաց
ՏՐ. և զչար սուաջի
քո արարի :

Որպէս արդար եղի-
ցիս 'ի բանս քո. և
յաղթեսցես 'ի դատելն
քո :

Անօրէնութիւնս յղա-
յաւ. և 'ի մեղս ճնաւ
զիս մայր իմ :

Դու ՏՐ. զճշմար-
տութիւն սիրեցեր .
զանյայտս և զճաճ-
կեարս՝ իմաստութիւն
քով յայտնեցեր ինձ :
Ցօղեա՛ս յիս մշտկաւ
և սուրբ եղէց. լուս՛
և քան զձիւն սպիտակ
եղէց :

Լսելի՛ արա ինձ ար
զցնծութիւն և զուրա
խութիւն. և ցնծաս -

его, и ошь грѣха
моего очисти мя.

Яко беззаконіе мое
азъ знаю, и грѣхъ
мой предо мною
ессть выну. Тебѣ е-

диному согрѣшихъ,
и лукавое предъпо-
бою сотворихъ, я-

ко да оправдишися
во словесѣхъ шво-
ихъ, и побѣдиши,
внегда судити ти.

Се бо въ беззаконі-
ихъ зачатъ есмь,
и во грѣсѣхъ роди

мя мати моя. Се бо
испину возлю-
билъ еси, безвѣсп-

ная и шайная пре-
мудроспи швоея я-
виль ми еси. Окро-

пишимя Уссопомъ,
и очищуся : омые-
ши мя, и паче снѣга

убѣлюся. Слуху мо-
ему даши радость
и веселіе; возраду-

ցենս ոսկերք իմ տա-
ռապետալք :

Դարձն զերեսս քո
'ի մեղաց իմոց. և զա
մենայն անօրէնութիւնս
իմ քաւեալ յինէն :

Ձսիրտ սուրբ հաս-
տատեալ յիս Աճ. և
զհոգի ուղիղ նորո-
գեալ 'ի փորի իմում :

Մի ընկենուր զիս
ՏԵ՛ յերեսաց քոց .
և զհոգի քո սուրբ
մի հաներ յինէն :

Տճուր ինձ զցնծու-
թիւն փրկութեան .
և հոգևով պետու-
թեան քոյ հաստա-
տեալ զիս :

Ուսուցից անօրինաց
զճանապարհս քո . և
ամբարիշտք առ քեզ
դարձցին :

Փրկեալ զիս յարենէ
Աճ, Աճ փրկութեան
իմոյ. և ցնծասցէ լե-
զու իմ յարդարու-
թեան քում ,

юпся кости сми-
ренныя. Обрати
лице швое опъ
грѣхъ моихъ, и вся
беззаконія моя очи-
сти. Сердце чисто
созижди во мнѣ Бо-
же, и духъ правъ об-
нови во утробѣ мо-
ей. Не опшвержи ме-
не опълица швоего,
и Духа швоего Свя-
шаго не опъими
опъмене. Воздаждь
ми радость спасе-
нія швоего, и Ду-
хомъ владычнимъ у-
шверди мя. Научу
беззаконныя пу-
темъ швоимъ, и не-
чеспивиі къ Тебѣ
обращаются. Изба-
ви мя опъ кровей
Боже, Боже спасе-
нія моего : возра-
дуешся языкъ мой
правдѣ швоей. Гос-
поди успнѣ мои опъ

ՏՐ՝ եթէ զշրթունս վերջս
 իմ բանսս . բերան
 իմ երգեսցէ զօրհն
 նութիւնս քոյ :

Թէ կամեցեալ էիր,
 պատարագս մատու-
 ցանէաք . բայց դու
 ընդ ողջակէզս խի
 ոչ հաճեցար :

Պատարագ Այ հոգի
 խոնարհ . զիրտ սուրբ
 և զհոգի խոնարհ
 անձ ոչ արհամարհէ :
 Բարի արա մը կա-
 մօք քովք սիօնի . և
 շինեսցին պարխաւքն
 երուսաղէմի :

Յայնժամ հաճեսցին
 ընդ պատարագս ար-
 դարութեան . յորժամ
 ուխտից պատարագս
 հանցեն ՚ի սեղան քո
 զուարակս :

Տանն պատգամս Մօնէնի : *Десятословіе.*

Առաջինն՝ Ես եմ
 ՏՐ անձ քո . և մի եղի-
 յի քեզ այլ անձ բայ
 1. Азь есмь Гос-
 подь Богъ швой, из-
 ведый шя опъ зе-

կերի քոյ . և մի տան
 նորա . և մի ընչից
 նորա և մի ամենայն
 իրաց որք նորա իցեն :

го швоего свидѣ-
 шельспва ложна .

10. Не возжелае-
 ши жены ближня-
 го швоего, не воз-
 жаеши дому бли-
 жняго швоего, ни
 раба его, ни рабы-
 ни его, ни осла его,
 ни всего елика
 сушь ближняго
 швоего .

Կր՚ն-ն-ն-ն Քրիստոսի-
 սկան :

Сокращение Священ-
 ной Историі .

Արար ԱՃ զմիշտ
 հանուր աշխարհս 'ի
 վեց առուր, իսկ յեօթ-
 ներորդ օր հանգիստ
 անուանեաց : Եւս
 արար զմարդն ըստ
 պատկերի իւրուով և
 ըստ նմանութեան,
 առաջին մարդն էր
 ադամ . և կին նորա
 եւայ . եւ ան զնոսա
 յերկրային դրախտի,
 որ էր յայգի վայե-
 ելուջ : Հրամայեաց
 նոցա չուտել միայն
 'ի միոյ ծառոյ, զի

Богъ сотворилъ
 весь свѣшъ въ
 шесть дней, а седь-
 мой посвятилъ на
 упокоеніе . Онъ со-
 творилъ челоуѣка
 по образу своему
 и по подобію, пер-
 вой челоуѣкъ былъ
 названъ Адамомъ,
 а жена его Еввою,
 Богъ ихъ оставилъ
 въ земномъ раю,
 копорой былъ при-
 ятннй садъ . Онъ
 имъ запрешилъ

առ ՚ի փրկել զնոյ
 ծառայն իւր, հրա-
 մայեաց նմա մտանել
 ՚ի շինուած մի, որոյ
 անուն էր տապան: Իսկ
 յետ ելանելոյ ՚ի տա-
 պանէ անտի, սերունդ
 նորա աճեալ բազմա-
 ցաւ, և բազումք ՚ի
 նոցանէ՝ մոռացան զա-
 րարիչն իւրեանց: Բայց
 ՚ի բարևոք կար-
 դադրելոյ զՃշմարիտ
 զօրէնս իւր՝ ընտ-
 րեաց զաբրահամ, զար-
 ձեալ՝ խոստացաւ նա՝
 լինի ընմա ԱՃ՝ և ուխ-
 տեաց զերդումն իւր
 ընդ ՚ի սահակայ և
 ընդ որդւոյնորին յա-
 կորու, որ էր նմանա-
 պէս հաւատարիմ
 ԱԾ: Յակոբ ունէր
 երկոտասան որդիս,
 որք էին երկոտասան
 նահապետք: Սոքն՝
 հարկադրեաց յակո-
 բու բանդխտանալ յե

нымъ попопомъ, а
 чщобъ спасти сво-
 его раба Ноя, при-
 казалъ ему войши
 въ одно зданіе, ко-
 щорое названо ков-
 чегомъ. По исше-
 спвіи изъ ковчега
 племя его размно-
 жилось, и большая
 часть позабыла
 своего Создателя.
 Для лучшаго наб-
 люденія истинна-
 го закона, избралъ
 Авраама. Онъ ему
 обѣщался бышь Бо-
 гомъ, и подщвер-
 дилъ свое обѣща-
 ніе Исааку сыну
 Авроамову, и Іако-
 ву сыну Исаакову,
 кощорой ему так-
 же былъ вѣренъ.
 Послѣдній имѣлъ
 двенащцашъ сы-
 новъ, кощорые
 сущъ дванадешцашъ

գիպտոս, համայն իւ-
 րով սերնդովք: Ե-
 հան զնոսա Մոսէս
 և տարաւ յերկիրն
 քանանացւոց, յորում
 յետ սակաւ ժամանա-
 կի, դաւիթ օծանի
 թագաւոր, այր՝ սի-
 րեցեալ յԱյ. սա եր
 գեաց զօրհնութիւնս
 սաղմոսայ՝ ի ձեռն Աճ-
 ային ներ շնչեցման:
 Իսկ յետ մահոճան
 նորա, Սողոմոն որդի
 նորին թագաւորեաց.
 որ ընկալաւ յԱյ պար
 գև իմաստութեան:
 Յետ այսորիկ հրէայք
 անկան ենթ մեծ նեղ-
 սակրութեանց մինչ
 գդալուտոն Մեսիայի,
 որ է Փրկիչն մեր:
 Քրիստոս ծնաւ ՚ի
 բեթղէհեմ. և ան-
 ուանեցաւ Յս: Ե՛ւ
 ՚ի լրանալ երեսուն
 ամաց նորա, եկն աւ
 յօհաննէս Մկրտիչ:

Папріархи. Гладь
 принудиль Іакова
 преселились во Е-
 гипесть совсѣмь
 своимь племенемь.
 Они вышли подь
 предводишель-
 спвомь Моисея въ
 землю Ханаанскую
 въ копорой нѣс-
 колько времени
 спуспя, Давидь по-
 мазань на царство,
 челоуѣкъ по сердцу
 Божію: сей соспа-
 виль псалмы, чрезь
 вдохновеніе Божіе.
 По смерпи его,
 Соломонь сынъ его
 царспвоваль, копо-
 рый получилъ опь
 Бога дарь премуд-
 роспи. Послѣ сего
 Евреи подвержены
 были многимь бѣд
 спвіямь до прише-
 спвія Мессіи. Онъ
 родился въ Виоле-

յայնմ հետէ սկսաւ քարոզել զաւետարանն . քանզի էր նա կատարեալ պատկեր ամենից առաքելնութեանց: Յաղագս որոյ դպիրք և փարիսեցիք տեսանելով զայս ամ, լցան նախանձու: Իսկ հրէայք՝ կալեալ զնա դառն մահուամբ խաչեցին: և նա յետ երից առուր մեծաւ փառօք յարեալ ՚ի մեռելոց, և քառասուն օր շրջեցաւ ՚ի վերայ երկրի, ապոյ համբարձաւ առ Հայր՝ առաքելով Հոգին Սբ ՚ի վերայ աշակերտաց իւրոց, որպէս կոչելք զօրն զայն հոգեգալուստ . և նորա երթեալ ընդ ամենայն աշխարհ, կոչէին զամենեսեանն ՚ի ծանօթութիւն միայնոյ ճշմարտին Այ: Իսկ հրէայք

емъ и названъ Исусомъ. Когда уже онъ былъ шридесятилѣтъ, пришелъ ко Іоанну креститься, и началъ проповѣдывать Евангеліе, и былъ совершеннѣйшимъ примѣромъ всѣхъ добродѣтелей. За сіе по онъ пришелъ въ ненависть у Книжниковъ и Фарисеевъ, и Жиды его распяли. Въ шрепій день по смерти своей онъ со славою воскресъ по исполненіи сорока дней, вознесся къ отцу и послалъ Духа Святаго на учениковъ своихъ, кощорые рассыпались по всему свѣшу, призывая всѣхъ спраны къ познанію Ис-

Ածասաստ վրէժխըն -
 դրուք պատժեալ պա-
 տուհասեցան. նմանա-
 պէս և Երուսաղէմ
 քաղաք նոցա, չմնաց
 քար ՚ի վերայ քարի:
 Բայց եկեղեցին Քի-
 ընդ ամ տեղիս զօր-
 հանապաղ բազմանայր:
 Առաքեալք նորա ու-
 սուցանէին, զնալ
 զհետ շաւղացն Յի-
 Քի: Արպէս գրով
 ևս աւանդեցին նոցա՝
 այսինքն է, նոր կտա-
 կարան: Ապա երեք
 հարիւր ամ եկեղեցին
 կայր հաւածանս ՚ի
 հեթանոսաց: Ա եր-
 ջապէս շնորհեաց Ած-
 զնաղաղութի ՚ի ձեռն
 կոստանդիանոսի կայ-
 սեր՝ եկեղեցւոյ իւրոյ:
 Արդարև Ած է որ
 յարուցանէ մշտապէս
 զօրինակս առաքինու-
 թիւ և սրբութեան. և
 նա է որ թողատրէ հա-

стиннаго Бога. Жи-
 ды мценіемъ Бо-
 жіимъ были нака-
 заны, и градъ ихъ
 Іерусалимъ раззо-
 рень. А церковь І-
 исуса Христа по
 всей земли возра-
 спала. Апостолы
 обучали изустно
 подражанію Іису-
 са Христа, и ос-
 тавили шакъ же
 письменныя книги,
 копорыя составля-
 юшь Новой Завьшь.
 Трися лѣшь цер-
 ковь гонима была
 опъ Язычниковъ.
 На конецъ Богъ
 далъ миръ церкви
 при Императорѣ
 Констаншинѣ.
 Богъ возбуждалъ
 во всѣвремена зна-
 шные всегда при-
 мѣры добродѣше-
 ли и свяшосши; но

մանգամայն զեկեզե-
ցին իւր, լինիլ փոր
ձեալ և հալածեալ
յսոմ ժամանակի : ու-
րեմն նա՛ր մէջ այսքան
եաց նեղուից և ցաւոց,
ակնոսնի հասարակաց
յարուհ, և առւրն մե-
ծի . յորում փրկիչն
մեր Յս Գս գալոցէ
իւրով անձառելի փա-
ռօք, դատել զկենդա-
նիս և զմեռեալս :

Ազօրէք ՚ի ժամ ննջման :

Աճ բարերար, Հան
յինէն զօձապատիր
զգեստն՝ զոր զգեցու-
ցին ինձ հայր և
մայր իմ, աղա՛մ և
ե՛ւայ . սուտ ցանկու-
թեամբն իւրեանց :
Հան յինէն զքուրձն՝
որ աղքատ հոգի իմ
զգեցեալ է զսպառ .

онъ дозволяетъ
шакъ же быть цер-
кви своей противо-
борствуемой и ис-
кушаемой во всѣ
времена. Посреди
сихъ искушеній и
бѣдствій ожида-
етъ она воскресе-
нія общаго и дня
шого, въ которой
Ісусъ - Хриспосъ
приидетъ въ своемъ
величествѣ судить
живыхъ и мерп-
выхъ.

Молитва, когда раз-
дѣваешься и ло-
жишься спать.

О милосердый
Боже ! Совлеки съ
меня одѣяніе змі-
ино, въ кошорое об-
лекли меня отецъ
мой Адамъ и мать
моя Ева, лжепохоп-
ствованіемъ сво-
имъ ; совлеки руби-
ще, въ кошорое бѣд-
ная душа моя обле-

նալիս Քո, յո-
 բուս նշաւակեալ տե-
 սանի առաջի սրբոյ
 հրեշտակաց քոյ: սըր-
 բեան զհոգի և զմիտս
 իմ. ուն զի մերկա-
 ցեալ ՚ի չարեաց,
 կացցեն առաջի երե-
 սաց քոյ: Ձգեցո՛նց
 զօրութեամբ քով
 զհանդերձ մարդե-
 ղութեանդ, զի վերըս-
 տին կացցեն առաջի
 Քրնդոյ սբց հրեշ-
 տակաց: Յս Քս
 տէր բարերար, քեզ
 յանձն առնեմ զհոգի
 և զմարմին իմ. հան-
 յինէն զաղտեղի հան-
 դերձն իմ, որ մեծաւ
 ամօթով կամ առա-
 ջի սրբութեան Քո:

Ձգեցո՛ ինձ զյաղ-
 թութիւն քո. և
 տար զիս առ հայր
 Քո. որպէս զնորա-
 ծին մանուկ. զորս
 մկրտեցեր արեամբ

чена гнѣвомъ Тво-
 имъ, въ копоромъ
 является срамною
 предъ свяпыми Тво-
 ими ангелами! Об-
 нажи, Господи, ду-
 шу и умъ мой, да
 наги предстанушь
 предъ лицемъ Тво-
 имъ. Облеки ихъ
 силою Твоею и ри-
 зою челоуѣчеспва
 Исусъ Хриспова,
 да паки ходяшь
 предъ Тобою со
 свяпыми ангелами
 Твоими!

О благій Госпо-
 ди Исусе Хриспе!
 Тебѣ предаю умъ
 и душу мою, совле-
 ки съ меня срамну-
 ю одежду, въ копо-
 рой я съ великимъ
 спыдомъ предспо-
 ю свяпынѣ Твоей.

Облеки меня въ
 побѣду Твою и
 предспавъ Опцу

քով որքով : Դու
սպանէր զչար կամս իմ
քոյն մահո՛ւմբդ, և
սուրբ յարութեամբ
քով վերստին ճնար
ղես . ուրեմն յայսմ
նորոգ ճննդեան՝ ան
չէջ սրահեան՝ զլոյս
քոյ . զի ՚ի լոյս գնա-
ցից, և եղէց ոստ ՚ի
վերայ որթոյ քոյ .
Ամէն :

Твоему, яко вновь
рожденнаго, кошо-
раго Ты омыль кро-
вию Твоею, въ ко-
емь убилъ Ты злу-
ю волю смертію
Твоею, и коего воз-
родилъ воскресе-
ніемъ Твоимъ; воз-
жги въ семь новомъ
рожденіи свѣтъ
Твой, да шеспвую
во свѣпѣ и буду
вѣпвію на лозѣ
Твоей! Аминь.

Առ զօրհն իմացսն :
Մոլիտա ւրբենայ :

Молитва утренняя.

Գոհանամ զքէն
ամենասուրբ երրոր-
դութիւն, որ վասն
անբաւ բարութեան
և երկայնմտութեան
քոյ, ո՛չ սրտուհասե-
ցեր զձոյլս և զմեղաւ
որս, և ո՛չ կորուսեր
զիս վնանորէնութիւն
մոյ . այլ մարդասիրեցեր
լստ բարուց քոյ . և յա-

Опъ сна восшавъ,
благодарю шя Свя-
тая Троице, яко
многія ради швоя
благоспи и долго-
шерпѣнія, не про-
гнѣвался еси на мя
лѣниваго и грѣш-
наго, ниже погу-
билъ мя еси со без-
законьми моими,

րուցեր զանկեալս մե-
 զօր , յառաջօտել
 և ՚ի բարեբանել զոհ-
 րուծիւն Քո : Աս
 որոյ աղաչեմ , լուսա-
 ւորեա Տէր զաչս
 մտայ իմոց , և բայց
 զշրթունս իմ , ուսա-
 նիլ զբանս քո . իմա-
 նալ զօրէնս քո . առ-
 նել զկամս քո . և եր-
 գել քեզ ՚ի խոստա-
 վանութեան Հոգւոջ
 իմոց . և բարեբանել
 զամենասուրբ անուն
 քո . Հօր և որդւոյ
 և սբյ Հոգւոյն . այժմ
 և միշտ և յաւի-
 տեանս յաւիտենից .
 Ամէն :

но человеколюб-
 спвоваль еси обыч-
 но, и въ нечаяніи
 лежащаго возд-
 вигль мя еси, во
 еже ушреневаши,
 и славословиши
 державу швою. И
 нынѣ просвѣши
 мои очи мыслен-
 ныя, опшверзи моя
 уста, поучашися
 словесемъ швоимъ,
 и разумѣши запо-
 вѣди швоя, и шво-
 риши волю швою,
 и пѣши шя во испо-
 вѣданіи сердеч-
 нѣмъ, и воспѣваши
 всесвятое и мя
 швое, Опца, и Сы-
 на и Свяпаго Ду-
 ха, нынѣ и присно
 и вовѣки вѣковъ.
 Амиць.

Չիսկի իմաստութեան
էրջիւղ քն :

Начало премудро-
сти страхъ Госпо-
день.

Արդարեւ ասէ .
մանուկ . եկ առիս , ու-
սիր զիմաստութիւն :

Учитель. Поди
сюда опрокъ! на-
чись премудроспи.

Մանուկն՝ զի՛նչէ ու-
սանիլ զիմաստու-
թիւն :

Отрокъ. Чпо та-
кое учисься пре-
мудроспи?

Ա . ամբ . որ է պի
տանացու , զհարկա-
ւորն իմանալ , զճշմո-
րիտն առնել և զու-
ղիղն խօսիլ :

У. Всему , чпо
есть пошребное ,
надлежаще разу-
мѣшь , справедливо
дѣлашь , правильно
выговариваешь .

Մ : զայստիկ ուլ
ուսուցէ ինձ :

О. Кто меня се-
му научишь?

Ա . ես . ողորմու-
թեամբ ԱՅ :

У. Я, Божіею по-
мощію .

Մ . որով օրինա-
կաւ :

О. Какимъ обра-
зомъ!

Ա . տարաց զքեզ
առ ամենեօրն . և
ցուցից քեզ զամենայն ,
և պատմեցից քեզ ան
ոճանէ զնոսա :

У. поведу тебя
по всему ; покажу
тебѣ все ; расска-
жу тебѣ по имен-
но все .

Մ . բարի է , ես պատ-
րաստեմ . տար զիս
անոճանքն ԱՅ :

О. Изволь! я го-

Ա
զամե
սանի
րակ
ունայ
դոյ ,
գիտե
նման
քո
նիլոյ
բար
րեմ
երթ
առ
մենա
ի-
Յ
ամու
նայն
չափ
իւրե

արո-
ստո-

Юди
нау-
спи.
ша-
пре-
что
ое,
азу-
иво
ьно
се-

по-

ра-

ебя

жу

ка-

н-

го-

Ա. յառաջ քան զամենայն, պարտիս ուսանիլ միայն զհասարակ ձայն, յորմէ կայանայ բարբառ մարդոյ, որպէս անասունք գիտեն արտահանել. նմանապէս և լեզուքս յարմար է նմանիլոյ. և ձեռքքս բարւոք գրելոյ. ուրեմն յետ այսորիկ երթիցուք յաշխարհ, առ ՚ի տեսանել զամենայն իր:

Ա — — է

Իսպիտերի, որ է հոմոս.
Ընդ. օջի:

Յորժամ Իսպիտեր ամուսնացաւ, ամենայն կենդանիք ըստ չափու կարողութեան իւրեանց՝ եկին առ նա

шовъ! поведи меня во имя Божіе.

У Прежде всего долженъ шы научиться простому голосу, изъ котораго состоишь рѣчь человѣческая, которую живописныя знаютъ изображать, и швой языкъ способенъ подражать, и швоя рука можешъ живо написать. Послѣ сего поидемъ въ свѣшь, (міръ) и будемъ смотрѣшь все.

Б а с н я

Юпитерѵ и зидл.

Какъ Юпитерь женился, шо всякая шварь прошивъ своей силы съ подаркомъ къ нему

քեզ կարի յամբ և
կոպիտ, բայց կարեմ
ընդ քեզ 'ի գրաւ
մնանել, թէ ես
քան զքեզ սրնթա-
ցեմ: Յետ այսց խո-
սակցութեանց՝ աղո՛ւ-
էսն վկայ եղեալ.
վայ կամեցաւ զճշմա-
րիտն իմանալ թէ
նիլ 'ի նոցանէ տարցէ
զխաղն: Այսպէս եր-
կու վիճաբանք ե-
լին յասպարէզ: Նա-
սրաստակն՝ յառաջ-
եալ քան զկրիայն մլոն
մի, խողաղացեալ ե-
մոռտ 'ի քոռն. յուսա-
լով ոչ միայն հասանե-
լոյ նմա. այլև անցանել
ևս կարեմ ասէր զկրի-
այն: Այսպիսի արի-
ութիք հպարտացեալ
նապաստակին՝ այնքան
'ի խոր քոռն եմոռտ,
մինչ կրիայն ընթա-
նայր զճանապարհ իւր,
և ոչ ուրեք զկայ առ

и на ногу шяжела
ни кажусь; однако
объ закладъ съ по-
бою ударюсь, что
я тебя перебѣгу.
Какъ они объ за-
кладъ ударились,
по лисица ихъ роз-
нявши, общала
вправду разсудить
к ш о выиграешь.
Спорники оба вмѣ-
стѣ изъ двора вы-
шли. Заецъ съ вер-
спу и больше впе-
редъ ушедши
спать легъ, въ ша-
кой надеждѣ, что
черепаху не поль-
ко догнашь, но и
выпередить мо-
жешь. Только на
сіе положась такъ
долго пропочи-
валь, что черепаха
въ свой путь по-
шла, и ни гдѣ не
оспанавливаясь, на

Նոյր . և նշանադրեալ
տեղին՝ սակաւ առ սա-
կաւ : Հասանէր . իսկ
նապաստակն մնայր
խայտառակեալ , այսիկ
զբրան իւր կորոյս
ողորմելին :

показанное мѣсто
по маленьку доб-
рела ; а чрезъ шо
зайца посрамивши
закладъ выиграла.

Б а с н я

Ա — — 4
սինճի և խնճորի :

Персикѵ сѵ ябло-
комѵ, и терновникѵ.

Եմուտ խռովու -
թիւնն 'ի մէջ տան -
ծի և խնճորի , թէ
ո՛վ արդեօք 'ի նոցա -
նէ իցէ գեղեցիկ և
պատուական : Բայց
յառաջ խօսակցելին
ընդ միմեանս սիրով .
իսկ յետոյ ճիճ բար-
ձեալ գոռային , զայն
լուծեալ մերձակայ
փշոյն՝ երկոցունցն
ևս ասաց , աղաչեմ՝
լուել . դուք երկոք
եանքդ ևս 'ի ծա -
ռայութիւն մարդոյ
ստեղծեալ էք . իսկ

У персика здѣ-
лался сѵ яблокомѵ
споръ , кшо изъ
нихъ лучше и пре-
краснѣе ? Сперва
разговоры у нихъ
шихіе были , а по-
томъ шакъ громко
спали кричашъ ,
чшо въ близи спо-
ящей шерновой
кусьшъ услышавъ о-
бѣимъ сказаль : по-
жалуйше перес-
шаньше . Оба вы
на услугу человѣ-
ку сошворены ; а

մեր ամենքեանքս
եղբարք եմք • կարե-
լիէ թարց կուոյ ևս
անյոնել :

всѣ мы межъ со-
бою друзья. Мож-
но и безъ брани въ
согласіи живъ.

խօսակցութիւն 1.

I. Разговоръ,

Ո՞ւր այդպէս վաղ եր
թայք դուք :

Куды вы такъ ра-
но идете ?

Ես գնամ 'ի վարժա-
տուն :

Я иду въ классъ.

Յորում ժամու պար-
տիք դուք անդ գտա-
նիլ . 'ի հարեւ զան-
գակի :

Въ какомъ часу
должны вы тамъ
быть ?

Յորում ժամու զան-
գակն հարէ :

Какъ звонокъ уда-
ришь.

Յետ ժամու զան-
գակն հարէ :

Въ какомъ часу
звонкоъ бьешъ.

Յետ ժամու ժամու :

Въ семь часовъ

Յորժամ աշակերտքն
յետ հարեւոյ զան-
գակի գան . լինո՞ն
պատժեալք թէ ոչ :

Ученики, кои при-
ходящъ по про-
биіи звонка ,
бывающъ ли на-
казаны ?

Ուսուցիչն՝ հրամայէ
նոցա կալ 'ի վերայ
ծնկան :

Учитель ихъ спа-
вишь на колѣни.

Երկար մնան նոքա
այնպէս :

Долго ли они такъ
стоятъ ?

Այնքան , երբ ուսու-
ցիչն հրամայէ :

До того времени
какъ учитель

- ցի՛ն թողու նոցա
զյանցանս :
- Ձի՛նչ առնէք անդ՝
մինչ ՚ի հարեւ զան
գակին :
- Սկանին ընթեռնու
զդասս իւրեանց :
- Ձի՛նչ լինի այնց,
որք չեն սերտեալ
զդասս իւրեանց :
- Ուսուցի՛ն պատժէ
զնոսա ըստ կամաց
իւրոց :
- Այնուհետև զի՛նչ
առնէք դուք :
- Ուսուցի՛ն ուղղէ զայն,
զորս ստու՛նալ էր
սերտել ՚ի տան :
- Իւրարանչիւր աշակեր
տոց դասն յատուկ
յատուկ ուղղէ :
- Ո՛չ, ըստորում եր-
կար տևելոցէ :
- Ապա զի՛նչ առնէ
նա :
- имъ позволишь
вспасть.
- Что вы дѣлаете
въ классѣ по про-
бипіи звонка?
- Начинаюмъ чи-
пасть уроки.
- Что шѣмъ дѣла-
юмъ, кои уро-
ковъ своихъ не
выучили?
- Учишель ихъ нака-
зываетъ по сво-
ей волѣ.
- Что вы дѣлаете
помомъ
- Учишель поправ-
ляетъ шему, ко-
торую онъ намъ
задалъ дѣлать
дома.
- Всякаго ли учени-
ка шему особли-
во попровляетъ?
- Нѣтъ, сіе займемъ
много времени.
- Какъ же онъ дѣ-
лаемъ?

Նա միայն հրամայէ ընթեռնուլ զդասս երկու կամ երկոց աշակերտաց . իսկ այլք պարտին ամենեքեան այնպէս ուղղել :

Բաց յայսմանէ . այլ ևս ինչ գործէք :

Յայնժամ ուսուցիչն փորձառու թեամբ գրեցուցանէ զմեզ ՚ի պատրաստութիւն առաջիկայ աւուր :

Ո՞ր պատրաստէք դուք զայն :

Ի տան :

Արդեօք ոչ նշանադրէ ձեզ այլևս ինչ դաս ՚ի պատրաստութի այլոյ աւուր :

Նա մեզ միշտ տայ վասն սերտողու թեան այլևայլ ինչ :

Վասն էր է՞ այդ :

Առ ՚ի ընտելացուցանել և հարստացու-

Онъ велишь читашаъ шему двумъ или шремъ ученикамъ, а прочіе всѣ должны тогда по ней свои поправляшь.

Не дѣлаете ли вы еще чего ?

Тогда учитель намъ диктуешъ шему къ завшрему.

Гдѣ вы ее дѣлаете ?

Дома.

Не назначаетъ ли онъ вамъ какова инаго уроку къ другому классу ?

Онъ намъ даетъ всегда что ни будь учить наизусть.

Для чего это ?

Чтобъ приучить и набогашить на-

- Այո՛, ահա նստան ՚ի ճաշել : Да М. Г. уже съли за столъ
- Չեղ երկար պարտէ սպասել : Васъ надобно долго дожидать.
- Խնդրեմ ներել ինձ. ես ուսանելի դասն իմ : Прошу меня про-
сшить, я училъ
мой урокъ.
- Կամիք դուք սուպ : Изволили вы су-
(որ է արգանակ) : пу.
- Խնդրեմ շնորհել ինձ զխոզենի : Пожалуйте дайте
мнѣ вешчины.
- Ասան է՞ր ոչ ուտեք զսուպ : Для чего вы не
кушаете супу ?
- Ասան այն՝ զի գտա-
նի ՚ինա մաղղանոս-
դուք. գիտէք, զի
ընդդէմէ ինձ այն : Для того, что въ
немъ есть пер-
рушка, а вы зна-
ете, что она мнѣ
прошивна.
- Անուշէ այդ սոսնսն. (որ է չլըթմայ) : Хорошъ ли эпокъ
соусъ ?
- Ոչ. յոյժ աղի է : Онъ очень солонъ.
- Կարատեցէք զայդ
հաւ : Разрѣжьте эту ку-
рицу,
- Կարի փախուկէ նա : Она очень мягка,
- Լաւ է եփեալ արդ
եօք : Гораздо ли уваре-
на ?
- Յոյժ լաւ է : Весьма изрядно.

- Կամիք ըմպել : Не изволише ли
 пипь ?
- Կամիք փիվայ • (որ է
 կարէ ջուր) : Изволише ли пива ?
 Вина бѣлаго ?
- Սպիտակ գինի : Вина краснаго ?
- Կարմիր գինի : Меду ?
- Մեղր : Спросите чего из-
 волише .
- Խնդրեցէք զնոյն կա-
 միք : Я выпью меду .
- Ես ըմպելոցեմ մեղր : Я не пью вина кра-
 снаго , я люблю
 Ես կարմիր գինի ոչ
 ըմպեմ : лучше бѣлое .
- Այլ սիրեմ զսպի - Красное мнѣ про-
 տակն : шивно ,
- Կարմիր գինին վասն
 իմ սնասիրտէ • իսկ
 սպիտակն ոչ եր-
 բէք զնաս է ինձ : Бѣлое никогда мнѣ
 не вредило .
- Ունիմ պատիւ ըմպել
 վասն կենաց քոյ : М. Г. я имѣю честь
 пипь за ваше
 Յոյժ շնորհակալեմ : здоровье .
- Եմանապէս ես ըմպեմ
 վասն կենաց քոյ : Я благодарствую .
- Կարմիր գինին սակաւ
 ինչ թթուէ : Я имѣю честь
 пипь за ваше .
- Սիրէք արդեօք ինձ -
 լիզու փիվայն : Этошъ медъ очень
 хорошъ .
- Կարմիր գինին սակաւ
 ինչ թթուէ : Вино красное нѣ-
 сколько кисло .
- Սիրէք արդեօք ինձ -
 լիզու փիվայն : Любите ль вы Ан-
 глинское пиво ?

Ո՛չ յոյժ պիրկէ : Нѣшь М. Г. оно
 Պատրաստէ սուրճն. весьма крѣпко.
 (որ է զաֆվայն) : Поспѣль ли кофе?
 Երթամք ըմպել : Пойдемъ пишь.

Խօսակցուելին էրրորդ : III. Разговорѳ.

Գիտէք դուք զձեր Знаете ли вы свой
 դասն : урокъ ?

Ո՛չ. չունեցայ ժամանակ ուսանիլոյ զնա : Нѣшь М. Г. я не
 имѣль времени ево выучить.

Ասան էր չունելիք Для чего вы не и-
 ժամանակ : мѣли времени е-
 го выучить ?

Ասան այն՝ զի ոչ- Для того, что я
 ջոյն օր՝ էի ընդ-вовесь день былъ
 մօր իմոյ ՚ի մեծա-съ мапушкою въ
 րանս : госпяхъ.

Մայրն ձեր չունի օր- Ваша мапушка въ
 էնք յայդմ մասին-помѣ не имѣеть
 ՚ի վերայ ձեր. և ո՛չ-права, чтобы вы
 դուք կարէք թո-для ее оставили
 զուլ զպաշտօն ձեր-вашу должность
 յաղաքս նորա : .

Բայց միայն իրան է Однако правда ли
 այդ, զոր ասէք-то, что вы го-
 դուք : ворите ?

- Ահա գիր 'ի մօրէ իմէ, զորս կարէ զձեզ հաւատացուցանել :
- Ահա թողում այժմ զլանցանս քոյ. բայց ջանս միւսանդամ չառնել :
- Պատրաստեմ կատարելոյ :
- Երբ գնայ մայրն ձեր 'ի դիւղ :
- Նա յառաջադրեալ է երթալոյ երկու շաբաթի՝ օրն՝ սոյն ամսոյ :
- Երկար մնալոցէ տեղն :
- Մինչև ճնունդն :
- Յետ նորա, դուք ո՞ւր պարտիք օժեւլանիլ :
- Առ հօր եղբայրն իմ :
- Ո՞ւր բնակի նա :
- Կարմիր դուռն անունն եալ տեղեղ :
- Вотъ цыдулка отъ моей мапущки, кошорая васъ въ помѣ увѣришь.
- Я теперъ сіе извиненіе приму, только будьте прилѣжные впередѣ.
- Я того не премину.
- Когда ваша мапущка ѣдетъ въ деревню?
- Она поѣдетъ въ послѣднихъ числахъ сего мѣсяца.
- Долго ли она тамъ проживешь?
- До свяпокъ.
- Гдѣ вы будете жить во время ея опсушствія?
- У моего дяюшки.
- Гдѣ онъ живетъ?
- У красныхъ ворошь.

- Գնեցիք արդեօք զգրք
եանս, զորս պիտա-
նիք են մեզ :
- Տակաւին ո՛չ :
- Ասան է՞ր ոչ գնե-
ցիք :
- Ասան այն՝ զի ո՛չ
գտանի Մօսկով :
- Իւստի կարէք գտա-
նել զնոսա :
- Ի Ս. պետրբուրգու :
- Ընդէ՞ր գայք ՚ի վար
ժարանն՝ այդպէս
տարածամ և ա-
ռանց գրեանց .
- Եղբայրն իմ, տայէ
ինձ :
- Ընդէ՞ր ո՛չ բերիք
ընդ ձեզ զգողա-
մարն ձեր :
- Այսօր մոռացայ զնա
՚ի տան :
- Ո՛չ բարուք առնէք
զայդ :
- Աշակերտն թարց
թանաքի և թղթոյ,
- Купили ли вы кни-
ги, копорыя вамъ
надобны?
- Нѣтъ еще.
- Для чего же вы
ихъ не купили?
- Для того, что ихъ
въ Москвѣ нѣтъ
- Опкуда же вы ихъ
получите?
- Изъ Санктпетер-
бурга.
- Для чего вы при-
ходите въ классъ
шакъ поздно и
безъ бумаги?
- Мой братецъ мнѣ
дасть.
- Для чего вы не
приносите ва-
шей чернильни-
цы?
- Я ее забылъ дома.
- Вы здѣлали весь-
ма худо.
- Ученикъ безъ чер-
ниль и безъ бу-

Յոյժ բարևը անէք Վы здѣлаете весь-
 զայդ : ма изрядно.

Անլայել է ըստ ամե- Ни когда не на-
 նայի, յորժամ փո- добно, чѣтобъ ве-
 զգոսանք՝ իշխեն ՚ի селъе насъ при-
 վերայ մեր : нуждало оспав-
 ляпъ нашу дол-
 жность.

Պարտ է ուսանիլ ՚ի Должно привы-
 մանկութէ, փախ- капъ убѣгапъ
 չիլ յայդպիսի զգո- шого въ молодо-
 սանաց : сѣи.

Մանկութիւնն է մե- Юность время дра-
 ծազին դանձ : гоцѣнное.

Յորժամ դուք զլնն- Когда вы первые
 կուժիւնն ձեր կո- ваши годы по-
 ռուսանէք. յետ փеряете, յո на-
 այնորիկ հանապազ փослѣдокъ не-
 ցաւելոցէք : прѣмѣнно рас-
 каешесь.

Իովաւ զիս պարտա- М. Г. я вамъ весь-
 ւոյ կացուցանէք, ма одолженъ за
 զոր հոգայք զբախ փучастіе, кошо-
 տաւորութէ իմմէ : рое вы пріемле-
 փախուցէք : те въ моемъ бла-
 гополучіи.

Ես հարկ համարիմ Я за должность
 ինձ, հետեւիլ ձե- себѣ считапъ

- րուսի խորհրդոյ .
 буду, слѣдовашь
 ваши мь совѣ-
 шамь.
- Ես բազմիցս ասացեալ
 եմ, թէ ծուլու-
 թիւնն մայր է ա-
 մենայն արատից :
 Я вамъ многократ-
 но говариль, что
 лѣность машь
 всѣхъ пороковъ.
- Այո՛ Տէր, և ես հա-
 նապազ ջանամ . զի
 մի եղէց պարտա-
 ւոր առաջի ձեր :
 Я всегда буду спа-
 раюсь, чпобъ не
 сдѣлаюсь въ
 помъ виновнымъ.
- Այսպէս պարտիք ի-
 մանալ, յաջողու-
 թիւն ձեր, կախ-
 եալ կայ յուսմանէ
 ձերմէ, եթէ առ-
 նիցէք :
 Вы знаете что ва-
 ше благополучіе
 зависить отъ у-
 спѣховъ, кото-
 рые вы сдѣлае-
 те.
- Ես յատկապէս խոս-
 տանամ ձեզ, միշտ
 փափազիլ ուսման :
 Я вамъ обѣщаюсь
 всегда бышь при-
 лѣжнымъ.

Վ Ե Ր Զ :

1866
7229

ГПБ Русский фонд

18.122.5.3